

Brüssel, 14.3.2018
COM(2018) 135 final

2018/0063 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV
krediidihaldajate, krediidiostjate ja tagatiste sissenõudmise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

{SWD(2018) 75 final} - {SWD(2018) 76 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

See ettepanek on tähtis osa Euroopa majandus- ja rahaliidu tugevdamiseks tehtavast tööst. Integreeritud finantssüsteem suurendab majandus- ja rahaliidu võimet panna vastu negatiivsetele vapustustele, sest lihtsustab erasektori piiriülest riskijagamist, vähendades samal ajal vajadust avaliku sektori sekkumise järele. Euroopa Liit peab nende eesmärkide saavutamiseks kujundama välja pangandusliidu ja panema lõpliku aluse kapitaliturgude liidule. Komisjoni 11. oktoobri 2017. aasta teatises¹ esitati osana komisjoni 6. detsembril 2017. aastal tutvustatud majandus- ja rahaliidu tugevdamise tegevuskavast² võimalikud edasised sammud pangandusliidu väljakujundamiseks riskide samaaegse vähendamise ja jagamise teel.

Tegelemine viivislaenude³ suure mahu ja viivislaenude võimaliku kuhjumisega tulevikus on pangandusliidu väljakujundamiseks äärmiselt oluline. See vähendab riske veelgi ning võimaldab pankadel keskenduda ettevõtjatele ja eraisikutele laenude andmisele. Viivislaenu on laenu, mille puhul laenuvõtjal on raskusi intressi- või põhiosamakseid katvate regulaarsete maksete tegemisega. Laenu liigitatakse viivislaenuks, kui maksete tasumise tähtpäeva on ületatud rohkem kui 90 päeva või kui on ebatõenäoline, et laenuvõtja laenu tagasi maksab. Finantskriisi ja sellele järgnenud majanduslanguse tõttu ei suutnud üha rohkem laenuvõtjaid oma laenu tagasi maksta, sest järjest enam ettevõtjaid ja inimesi oli silmitsi kestvate makseraskuste või isegi pankrotiga. Selline olukord valitses eelkõige liikmesriikides, kus majanduslanguse periood venis pikale. Nii selle kui ka muude tegurite tulemusena suurenes paljude pankade bilansis viivislaenude maht.

Viivislaenude suur maht võib pankade tulemusi halvendada peamiselt kahel viisil. Esiteks saab pank viivislaenudest vähem tulu kui nõuetekohaselt teenindatavatest laenudest ja seega vähendavad viivislaenu panga kasumlikkust ning võivad põhjustada kahjumit, mis vähendab panga kapitali. Tõsisematel juhtudel võib selle tagajärjel kahtluse alla sattuda panga elujõulisus ja see võib mõjutada finantsstabiilsust. Teiseks hõivavad viivislaenu märkimisväärse hulga panga inim- ja rahalisi ressursse. See vähendab panga suutlikkust anda laenu, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd).

Kuna VKEd sõltuvad pangalaenudest palju rohkem kui suuremad ettevõtjad, mõjutab laenuvõtmise vähenemine eelkõige neid, mõjutades seega ka majanduskasvu ja töökohtade loomist. Pangalaenu on sageli liiga kulukad ja VKEdele antavate laenude mahtu on tugevasti mõjutanud 2008. aasta finantskriis, mis takistab VKEde arengut ja kasvu.

¹ Teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Keskpangale, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele pangandusliidu väljakujundamise kohta (COM(2017) 592 final, 11. oktoober 2017).

² Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule ja Euroopa Keskpangale „Edasised sammud Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimiseks: tegevuskava“ (COM(2017) 821 final, 6. detsember 2017).

³ Viivislaenu on laenu, mille puhul laenuvõtjal on raskusi intressi- või põhiosamakseid katvate regulaarsete maksete tegemisega. Laenu liigitatakse viivislaenuks, kui maksete tasumise tähtpäeva on ületatud rohkem kui 90 päeva või kui on ebatõenäoline, et laenuvõtja laenu tagasi maksab. Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/227.

Viivislaenude hästi väljakujundatud järelturud on ka üks sujuvalt toimiva kapitaliturgude liidu nurgakivisid⁴. Komisjoni poolt prioriteediks seatud kapitaliturgude liidu loomise üks peamisi eesmärke on pakkuda ELi ettevõtjatele, VKEdele ja eelkõige kiiresti kasvavatele innovaatilistele ettevõtjatele uusi rahastamisallikaid. Kuigi kapitaliturgude liidu projekt keskendub ELi ettevõtjate pangavälisele rahastamisele juurdepääsu hõlbustamisele ja sellise rahastamise mitmekesistamisele, arvestab see ka pankade tähtsat osa ELi majanduse rahastamisel. Seepärast on kapitaliturgude liidu loomisel ühe töösuuna eesmärk suurendada pankade suutlikkust anda ettevõtjatele laenu, sealhulgas suurendades nende suutlikkust nõuda summad sisse laenude katteks antud tagatistest.

Viivislaenude suure mahuga tegelemiseks tuleb rakendada terviklikku käsitusviisi. Kuigi viivislaenude suure mahu vähendamise kohustus lasub endiselt peamiselt pankadel ja liikmesriikidel,⁵ on viivislaenude praeguse mahu vähendamisel ja viivislaenude edaspidise ülemäärase kuhjumise vältimisel ka selge ELi mõõde, võttes arvesse ELi ja eelkõige euroala pangandussüsteemi omavahelist seotust. Viivislaenude suure mahuga liikmesriikide probleemid võivad olulises ulatuses edasi kanduda kogu ELi majandusse ja mõjutada nii majanduskasvu kui ka finantsstabiilsust.

Kajastades seda ELi mõõdet ja toetudes sellele, et komisjoni juba algatatud meetmete võtmise jätkamise ja laiendamise vajaduse küsimuses ollakse ühel nõul, võttis nõukogu 2017. aasta juulis vastu Euroopa viivislaenude vähendamise tegevuskava. Tegevuskavas nähakse ette terviklik käsitusviis, mis keskendub üksteist täiendavatele poliitikameetmetele neljas valdkonnas: i) järelevalve pankade üle ja nende tegevuse reguleerimine, ii) restruktureerimise, maksejõuetuse ja võlgade sissenõudmise raamistike reformimine, iii) raskustes varade järelturgude arendamine ja iv) pangandussüsteemi restruktureerimise edendamine. Meetmeid tuleb neis valdkondades vajadust mööda võtta kas riiklikul või liidu tasandil. Mõned meetmed avaldavad tugevamat mõju pankade riskihindamisele laenude andmisel, teised soodustavad viivislaenude kiiret kajastamist ja paremat haldamist, samal ajal kui osa meetmeid suurendab selliste viivislaenude turuväärtust. Need meetmed täiendavad üksteist ja nende eraldi rakendamise korral väheneks nende tulemuslikkus.

Käesolev ettepanek ning muud meetmed, mida komisjon on välja pakkunud viivislaene puudutava tervikliku paketi osana, aga ka ühtse järelevalvemehhanismi ja Euroopa Pangandusjärelevalve meetmed on kirjeldatud jõupingutuste olulised osad. Mitut üksteist täiendavat meetet kombineerides aitab komisjon luua pankadele sobiva keskkonna, mis võimaldab neil toime tulla oma bilansis olevate viivislaenudega ja vähendada viivislaenude tulevase kuhjumise ohtu.

Pankadelt nõutakse, et nad paneksid kõrvale piisavalt rahalisi ressursse puhuks, kui uued laenud muutuvad viivislaenudeks, luues sobilikud stiimulid viivislaenudega tegelemiseks varajases etapis ja nende liiga suure kuhjumise ärahoidmiseks.

Kui laenud muutuvad viivislaenudeks, võimaldavad tõhusamad tagatud laenude sissenõudmise mehhanismid pankadel viivislaenudega tegeleda, kohaldades võlgnike suhtes asjakohaseid kaitsemeetmeid. Kui aga viivislaenude maht kasvab liiga suureks, nagu on praegu juhtunud mõnede pankade ja liikmesriikidega, saavad pangad müüa need laenud

⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kapitaliturgude liidu loomine 2019. aastaks: aeg on tööd kiirendada“ (COM(2018) 114).

⁵ Komisjon on seda küsimust asjaomaste liikmesriikide puhul järjekindalt maininud Euroopa poolaasta raames.

tõhusatel, konkurentsipõhistel ja läbipaistvatel järelturgudel teistele ettevõtjatele. Järelevalveasutused on selle juures neile abiks, tuginedes oma olemasolevatele kapitalinõuete määruse⁶ kohastele pangaspetsiifilistele nn teise samba volitustele. Juhul kui viivislaenu on muutunud oluliseks ja ulatuslikuks probleemiks, võivad liikmesriigid luua riiklikud varahaldusettevõtjad või võtta kehtivate riigiabi- ja kriisilahenduseeskirjade alusel muid meetmeid.

Käesoleva ettepanekuga tõkestatakse viivislaenude ülemäärane kuhjumine pankade bilanssides kahel viisil.

Esiteks aidatakse ettepanekuga pankadel viivislaene paremini hallata, **suurendades tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise ühtse menetluse kättesaadavuse kaudu võlgade sissenõudmise menetluse tõhusust**. Enamikul juhtudel tegelevad pangad oma viivislaenudega ise, nõudes summad sisse realiseerimismenetluse teel. Suurel osal viivislaenudeks muutuvatest laenudest on tagatis. Pangad saavad tagatise küll riikliku maksejõuetuse ja võlgade sissenõudmise raamistike alusel sisse nõuda, kuid see protsess on sageli aeglane ja ettearvamatu. Seni aga jäävad viivislaenu pankade bilanssi, jättes pangad pikaks ajaks ebakindlasse olukorda ja nende rahalised ressursid viivislaenude alla kinni. See takistab pangal keskendumist maksejõulistele klientidele uute laenude andmisele. Käesolev ettepanek teeb seega kättesaadavaks tõhusamad meetodid, mis võimaldavad pankadel ja muudel üksustel, kellel on lubatud anda tagatud laene, nõuda tagatud laenudega seotud summad ettevõtjatest laenuvõtjatelt sisse kohtuväliselt. Seda tõhusamat kohtuväliselt menetlust oleks võimalik kasutada juhul, kui laenuandja ja laenuvõtja on selles eelnevalt laenulepingus kokku leppinud. Tarbijakrediidi puhul seda ei kasutata ning selle eesmärk on mitte mõjutada ennetava restruktureerimise või maksejõuetusmenetlust ja mitte muuta võlausaldajate nõuete rahuldamisjärke maksejõuetuse korral. Restruktureerimis- ja maksejõuetusmenetlus on käesolevas ettepanekus välja pakutud tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise menetluse suhtes esimuslikud.

Teiseks **soodustab ettepanek viivislaenude järelturgude arengut**. Teatud asjaoludel ei pruugi pangad olla suutelised oma viivislaene tõhusalt ja tulemuslikult haldama. Sellistel juhtudel saavad pangad tagasi vähem summasid oma laenude arvelt, kui oleks tegelikult võimalik. Nii võib juhtuda näiteks siis, kui pankade bilanssi kuhjub suurel hulgal viivislaene ja neil ei ole oma viivislaenude nõuetekohaseks haldamiseks töötajaid või eriteadmisi. Pankadel võib olla probleeme viivislaenude portfelli haldamisega ka siis, kui panga sissenõudmisalastest teadmistest jääb asjaomase laenu puhul vajaka. Sellisel juhul oleks parim lahendus anda nende laenude haldamine edasi spetsialiseerunud krediidihaldajale või müüa krediidilepingud ostjale, kellel on nende haldamiseks vajalik riskivalmidus ja nõutavad eriteadmised. Eelmainitud põhjustel kaotatakse käesoleva ettepanekuga tarbetud takistused krediidi haldamisel kolmandate isikute poolt ja laenude üleandmisel, et arendada edasi viivislaenude järelturge. Viivislaenude suhtes praegu liikmesriikides kohaldatavate õigusraamistike erinevused on takistanud tõhusa järelturu kujunemist. Ettepanekuga luuakse ühised eeskirjad, mida kolmandast isikust krediidihaldajad peavad liidus tegutsemisel järgima. Ettepanekuga kehtestatakse ühtsed standardid, millega tagatakse selliste krediidihaldajate nõuetekohane tegutsemine ja järelevalve nende üle kogu liidus ning võimaldatakse samas suuremat konkurentsi nende vahel, ühtlustades turulepääsu kõikides liikmesriikides. See vähendab laenude potentsiaalsete ostjate turule sisenemise kulusid, kuna parandab

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

krediidihalduse kättesaadavust ja vähendab selle kulusid. Kui kõik muud tegurid jäävad samaks, peaks ostjate arvu suurenemine turul hõlbustama konkurentsipõhisema turu kujunemist, mis toob kaasa suurema nõudluse ja kõrgemad tehinguhinnad.

Käesolev ettepanek täiendab mitut muud praegu esitatavat meedet, nagu on märgitud komisjoni teatises „Teine eduaruanne Euroopas viivislaenude vähendamise kohta”⁷. Tulevaste viivislaenude katteks ebapiisavate eraldiste moodustamise riski vältimiseks avaldab komisjon ka eraldi ettepaneku mahaarvamiste kohta seoses viivisnõuete katteks ebapiisavate eraldiste moodustamisega, millega muudetakse kapitalinõuete määrust⁸. Muudatusega luuakse kohustuslikud usaldatavusjärelvalve kaitsemehhanismid, mis vastavad selliste eraldiste ja mahaarvamiste miinimumtasemele, mida pangad oleksid kohustatud omavahenditest tegema, et katta hiljem viivislaenudeks muutuvate uute antud laenudega seoses tekkinud ja eeldatavad kahjud. Viivislaene käsitleva paketi antakse liikmesriikidele ka mittesiduvaid suuniseid selle kohta, kuidas luua vajaduse korral riiklikke varahaldusettevõtjaid täielikus kooskõlas ELi pangandus- ja riigiabieskirjadega. Riiklikke varahaldusettevõtjaid käsitlevas kavas esitatakse praktilisi soovitusi varahaldusettevõtjate ülesehituse ja loomise kohta riigi tasandil, tuginedes liikmesriikide varasemate kogemuste varal kujunenud parimatele tavadele⁹.

Need algatused täiendavad üksteist. Kohustuslike usaldatavusjärelvalve kaitsemehhanismidega tagatakse, et tulevaste viivislaenude krediidikahjud on piisavalt kaetud, muutes nende laenude lahendamise või müügi lihtsamaks. Riiklikke varahaldusettevõtjaid käsitlev kava on abiks liikmesriikidele pankade restruktureerimisel, aidates asutada viivislaenudega tegelevaid varahaldusettevõtjaid. Seda mõju täiendavad jõupingutused viivislaenude järelturgude edasiarendamiseks, kuna järelturud suurendaksid nõudlust viivislaenude järele ja tõstaksid nende turuväärtust. Lisaks sellele vähendab tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud täitmisele pööramine laenude sissenõudmise kiire mehhanismina viivislaenude lahendamise kulusid. Samal ajal ei mõjuta see ettepanek ELi ja liikmesriikide õigusaktide alusel rakendatavaid arvukaid laenuvõtjate kaitsemeetmeid. Ettepanekuga kehtestatakse mitu täiendavat kaitsemeedet, mille eesmärk on piirata tarbijalaenude ja nõuetekohaselt teenindatavate laenude müügist tulenevaid võimalikke riske.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesoleva ettepanekuga ühtlustatakse krediidihaldajate ja krediidiostjate suhtes kohaldatav regulatiivne kord (mõisted, tegevusloa andmise kord, järelvalve, tegevuseeskirjad). Liikmesriikide õigusaktide ja nende rakendamise erinevuste tulemusena on tekkinud suur hulk mitmesuguseid ärimudeleid ja asjaomase tegevuse maht on liikmesriigiti erinev; seetõttu on mõnes viivislaenude suure osakaaluga liikmesriigis viivislaenude müügi maht väga piiratud. Selle tulemusena puutuvad krediidiasutused, kes soovivad viivislaene sisaldavaid krediidiportfelle müüa, kokku riigiti killustunud investoribaasiga, samal ajal kui krediidihaldajatel on märkimisväärsed probleemid piiriülese mõõtmega krediidi haldamisel (eelkõige piiriülene sissenõudmine) ja ühtlasi piiratud võimalused piiriülesest tegevusest tuleneva mastaabisäästu kasutamiseks.

Käesolev ettepanek on kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 169, teiseste õigusaktidega ja liidu eeskirjadega, mille eesmärk on tagada finantsteenuste valdkonnas kõrgetasemeline tarbijakaitse. Selleks nähakse ettepanekuga ette tarbijakaitse-eeskirjade jätkuv kohaldamine, et tagada samaväärne kaitse olenemata sellest, kes krediiti omab või

⁷ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule ja Euroopa Keskpangale „Teine eduaruanne Euroopas viivislaenude vähendamise kohta“ (COM(2018) 133).

⁸ Määrus (EL) nr 575/2013, *ibidem*.

⁹ Komisjoni talituste töödokument „AMC Blueprint“ (SWD(2018) 72).

haldab, ja sõltumata krediidiostja või krediidihaldaja liikmesriigis kehtivast õiguskorrast. Ettepanekus kinnitatakse tarbijakaitse ning eelkõige hüpoteekkrediidi direktiivi,¹⁰ tarbijakrediidi direktiivi¹¹ ja ebaõiglaste lepingutingimuste direktiiviga¹² tarbijatele antud õiguste (seoses krediidiasutuste antava krediidiga) jätkuvat kohaldamist olenemata sellest, kes krediidi hiljem ostab või seda haldab. Lisaks sellele muudetakse hüpoteekkrediidi direktiivi sama moodi kui tarbijakrediidi direktiivi artiklit 17, sätestades, et juhul kui krediidiandja õigused loovutatakse kolmandale isikule, on tarbijal õigus taotleda õiguste omandaja suhtes samasugust kaitset, nagu võimaldati talle esialgse krediidiandja suhtes.

Käesolev ettepanek on kooskõlas ka finantstagatiskokkulepete direktiiviga,¹³ millega kehtestati väärtpaberi-, sularaha- ja krediidinõude tagatiste andmise ja neist tulenevate kohustuste täitmisele pööramise üleeuroopaline kord. Ettepanekus välja pakutud tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuväline täitmisele pööramise menetlus ei lähe vastuollu finantstagatiskokkulepete direktiiviga reguleeritavate tagatistega, sest see reguleeriks finantstagatiskokkulepete direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatest tagatistest erinevate tagatiste sissenõudmist. Täpsemalt tehakse ettepanekuga kättesaadavaks tõhus kohtuväline menetlus ettevõtjate poolt laenude tagatiseks antud vallas- ja kinnisvaratagatiste sissenõudmiseks, kuid see ei mõjuta finantstagatiskokkulepete direktiiviga reguleeritavaid küsimusi.

See algatus tagaks ka täieliku kooskõla liikmesriikide õigusnormide alusel algatatud maksejõuetusele eelnevate menetluste ja maksejõuetusmenetlustega. Kooskõla tagatakse põhimõtte kaudu, et käesolevas ettepanekus välja pakutud tagatistest tulenevate kohustuste kohtuvälist täitmisele pööramise menetlust on võimalik kasutada seni, kuni üksikute täitemeetmete peatamine ei ole vastavalt kohaldatavatele siseriiklikele õigusnormidele kohaldatav.

Peale selle tagatakse käesoleva ettepanekuga täielik kooskõla ja täiendavus komisjoni ettepanekuga ennetava restruktureerimise raamistike kohta¹⁴ (edaspidi „restruktureerimise ettepanek“), milles pakuti välja meetmed restruktureerimis- ja maksejõuetusmenetluse tõhususe suurendamiseks ja ennetava restruktureerimise menetluse kättesaadavuse tagamiseks, nii et finantsraskustes olevad maksejõulised ettevõtjad saaksid maksjõuetust vältida. Kui restruktureerimise ettepaneku¹⁵ eesmärk on kehtestada ennetava restruktureerimise ja ettevõtjatele uue võimaluse andmise ühtlustatud õigusraamistik, siis käesoleva ettepanekuga soovitakse suurendada tagatistest tulenevate kohustuste kohtuväliste

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/17/EL elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingute kohta ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2013/36/EL ja määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT L 60, 28.2.2014, lk 34).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiiv 2008/48/EÜ, mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ (ELT L 133, 22.5.2008, lk 66).

¹² Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (EÜT L 95, 21.4.1993, lk 29).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/47/EÜ finantstagatiskokkulepete kohta (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/txt/?uri=celex%3a3200210047>).

¹⁴ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse ennetava restruktureerimise raamistikke, uue võimaluse andmist ning restruktureerimise, maksejõuetuse ja maksekohustustest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid ning millega muudetakse direktiivi 2012/30/EL (COM(2016) 723 final, 22. november 2016).

¹⁵ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse ennetava restruktureerimise raamistikke, uue võimaluse andmist ning restruktureerimise, maksejõuetuse ja maksekohustustest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid ning millega muudetakse direktiivi 2012/30/EL (COM(2016) 723 final, 22. november 2016).

täitmisele pööramise menetluste tõhusust. Restruktureerimise ettepanekuga täieliku kooskõla ja täiendavuse tagamiseks on käesolevas ettepanekus kavandatud tagatistest tulenevate kohustuste kohtuvälist täitmisele pööramist võimalik kasutada seni, kuni üksikute täitemeetmete peatamine ei ole vastavalt restruktureerimise ettepanekule kohaldatav. Restruktureerimise ettepanekuga nähakse ette, et võlausaldajate, sealhulgas restruktureerimisega hõlmatud ettevõtja tagatud nõuetega võlausaldajate suhtes kohaldatakse üksikute täitemeetmete peatamist, et võimaldada võlgnikul pidada võlausaldajatega restruktureerimiskava üle läbirääkimisi ja vältida maksejõuetust.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Rohkem kui viis aastat pärast seda, kui ELi riigipead ja valitsusjuhid leppisid kokku pangandusliidu loomises, on nüüdseks paika saanud kaks pangandusliidu sammast – ühtne järelevalve ja kriisilahendus – mis toetuvad kõikide ELi krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate ühtsete eeskirjade tugevale vundamendile. Tehtud on küll suuri edusamme, kuid pangandusliidu väljakujundamiseks on vaja võtta majandus- ja rahaliidu süvendamise paketi osana täiendavaid meetmeid, sealhulgas luua ühtne hoiuste tagamise skeem, nagu on kavandatud komisjoni 17. oktoobri 2017. aasta teatises ja 6. detsembril esitatud tegevuskavas.

Peale komisjoni poolt 2016. aasta novembris välja pakutud reformide tervikliku paketi (edaspidi „pangandusreformi pakett“) on ka laenude järelturu väljaarendamine ja tagatud nõuetega võlausaldajate kaitse suurendamine riske vähendavad meetmed, mida on vaja pangandussektori vastupanuvõime edasiseks tugevdamiseks ja mis viiakse ellu Euroopa hoiuste tagamise skeemi kavandatud kasutuselevõtuga ühel ajal. Nende meetmete eesmärk on samas tagada, et kõikide ELi krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatakse ka edaspidi ühtseid eeskirju, olenemata sellest, kas nad kuuluvad pangandusliitu või mitte. Käesoleva algatuse eespool kirjeldatud üldeesmärgid on täielikult kooskõlas ja sidusad ELi põhieesmärkidega edendada finantsstabiilsust, vähendada krediitiasutuse või investeerimisühingu suhtes kriisilahendusmenetluse algatamise tõenäosust ning selle vajaduse ilmnemisel maksumaksjate panust, samuti toetada majandustegevuse kooskõlalist ja jätkusuutlikku rahastamist, mis soodustab suurt konkurentsivõimet ja kõrgetasemelist tarbijakaitset.

See algatus on välja kuulutatud teatises kapitaliturude liidu tegevuskava vahearuande kohta¹⁶. Kõnealusel teatises juhiti tähelepanu sellele, et kapitaliturud saavad samuti aidata Euroopa pankadel viivislaenude probleeme lahendada. Selles rõhutati, et poliitika, mille eesmärk on parandada viivislaenude järelturu toimimist, on oluline osa ükskõik millisest püsivast lahendusest ning viivislaenude haldamist toetaksid ka tõhusamad ja ennustatavamad laenu sissenõudmise raamistikud, mille eesmärk on võimaldada tagatud nõuetega võlausaldajatele kiiret summade sissenõudmist.

Käesoleva ettepaneku üks eesmärk on suurendada tagatud nõuetega võlausaldajate suutlikkust nõuda võlg sisse tagatistest neist tulenevate kohustuste kohtuväliste täitmisele pööramise menetluste kaudu. Võimaldades tagatud nõuetega võlausaldajatel, sealhulgas pankadel, nõuda kiiresti sisse võlg tagatisest, soodustaks käesolev ettepanek madalama hinnaga pangalaenude ulatuslikumat andmist majandusele, eelkõige VKEdele, kooskõlas kapitaliturude liidu eesmärgiga hõlbustada ettevõtjate juurdepääsu rahastamisele.

¹⁶ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele kapitaliturude liidu tegevuskava vahearuande kohta (COM(2017) 292 final, 8. juuni 2017).

Laenuhaldajaid ja laenuostjaid käsitlevad sätted suurendaksid viivislaenude järelturgude ennustatavust ja läbipaistvust, mis omakorda võimaldaks potentsiaalsetel ostjatel nende varade väärtust täpsemalt hinnata. See võimaldaks pankadel müüa oma viivislaene suuremale hulgale investoritele, mis võib viia tehinguhindadeni, mis kajastavad paremini varade väärtust. Sellega korrastatakse omakorda krediidasutuste bilanssi ja nad saaksid paremini pakkuda majandusele uusi krediidivooge.

Euroopa pangandussektoris veel säilinud riskidega tegelemine on väga oluline selle sektori toimimise ja stabiilsuse tagamiseks ning seega ka majandusele laiemalt. Eelkõige võivad suure viivislaenude mahuga liikmesriikides esinevad probleemid olulises ulatuses edasi kanduda teistesse ELi liikmesriikidesse ja kogu ELi ning mõjutada nii majanduskasvu kui ka finantsstabiilsust. Tegevusloa andmise korra suurte erinevuste tõttu riigiti killustunud viivislaenude turg ei oleks kooskõlas kapitaliturgude liidu eesmärgiga.

Käesolev algatus ei piira tarbijatele kehtestatud kaitsemeetmete rakendamist, sealhulgas juhul, kui esialgse võlausaldaja asemele asub mittekrediidasutus. ELi õigusaktid sisaldavad juba mitmesuguseid tarbijakaitsemeetmeid. Ettepanekuga nähakse ette, et nii krediidiostjad kui ka krediidihaldajad peavad järgima liidu õigust seoses esialgse krediidilepingu suhtes kohaldatava tarbijakaitsega. Samamoodi kohaldatakse ka edaspidi kõiki tarbija liikmesriigis kehtivaid tarbijakaitse-eeskirju, mis tulenevad otse esialgsest krediidilepingust või muudest eeskirjadest, mida kohaldatakse tarbijatele antava krediidi suhtes või mis on seotud tarbija liikmesriigis kehtivate üldiste tarbijakaitse-eeskirjadega.

Eelnimetatud kaitsemeetmed hõlmavad kohustuslikke ja vabatahtlikke meetmeid, mida võetakse tarbijate kaitseks nende elukohaliikmesriigis, eelkõige ametlikke või mitteametlikke võlgade sissenõudmise menetlusi, mille on kasutusele võtnud ülemäärastes võlgades leibkondasid võlaküsimustes nõustavad avaliku või erasektori asutused ja mille eesmärk on nende leibkondade võlgade sissenõudmine. Lisaks sellele ei piira käesolev õigusakt seoses piiriülese krediidihaldustegevusega ELi ühtlustatud eeskirjade kohaldamist, millega määratakse kindlaks kohaldatav õigus, kohaldatav õigusruum ning kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine tsiviil- ja kaubandusasjades, sealhulgas maksejõuetusmenetlustes.

Laenuvõtjate õigused, isikuandmete kaitse ja lepingute loovutamist käsitlevad liikmesriigi tsiviilõiguse sätted ei kuulu käesoleva ettepaneku kohaldamisalasse. Isikuandmete töötlemisel käesoleva direktiivi raames tuleb täielikult järgida isikuandmete kaitse eeskirju.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 114 antakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule õigus võtta selliseid meetmeid liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamiseks, mille eesmärk on siseturu rajamine ja selle toimimine. ELi toimimise lepingu artikkel 114 võimaldab liidul võtta meetmeid nii olemasolevate siseturu rajamise ja toimimise takistuste kõrvaldamiseks kui ka nende tõkete eemaldamiseks, mis takistavad ettevõtjaid täielikult ära kasutamast selle turu eeliseid, eelkõige investeerimast teistesse liikmesriikidesse. Peale selle antakse ELi toimimise lepingu artikliga 53 Euroopa Parlamendile ja nõukogule õigus võtta majandustegevust käsitlevate siseriiklike sätete koordineerimiseks vastu direktiive.

Krediidiostjad ja krediidihaldajad ei saa praegu siseturu eeliseid täielikult ära kasutada takistuste tõttu, mis on spetsiaalse ja ühtse regulatiivse ja järelevalvekorra puudumisel erinevate siseriiklike õigusaktidega seotud.

Krediidiasutuste antud krediidi pangandussektoriväliseid ostjaid ei reguleerita mõnes liikmesriigis, samal ajal kui teistes võidakse nende suhtes kohaldada mitmesuguseid nõudeid, mõnikord koguni täielikku panga tegevusloa andmise menetlust. Praktikast on see põhjustanud olukorra, kus ostjad saavad ühes liikmesriigis seaduslikult tegutseda, kuid teistes kohtavad krediidi ostmisel märkimisväärseid takistusi. See on üks põhjus, miks ostjad tegutsevad enamasti üksikutes liikmesriikides, ja selle tulemusena on konkurents siseturul üldiselt piiratud, kuna huvitatud ostjate arv püsib suhteliselt väike, vähendades seega tõhusa ja konkurentsipõhise viivislaenu turu ulatust ja potentsiaalset suurust. Eelkõige viivislaenu turgusid iseloomustab üldjuhul suhteliselt väike kauplemismaht ja tugev koondumine nelja riiki, millest ainult üks on väiksem liikmesriik (Itaalia, Iirimaa, Hispaania ja Ühendkuningriik). Nendel turgudel domineerivad enamasti suured ostjad, mida saab osaliselt selgitada suurte takistuste olemasoluga, mis segavad turule sisenemist ja moonutavad konkurentsi.

Krediidihaldajad kogevad takistusi ka piiriülel laienemisel ja oma tegevusmahu suurendamisel. Esiteks reguleeritakse seda tegevust ainult mõnes liikmesriigis, kus see on määratletud väga erineval moel. See takistab selliste laienemisstrateegiade väljatöötamist, mis rajanevad teise tegevuskoha asutamisel või teenuste piiriülel osutamisel siseturul. Teiseks nõuab märkimisväärne arv liikmesriike tegevusluba mõningate tegevuste jaoks, mida krediidihaldajad teostavad. Nende tegevuslubadega kehtestatakse erinevaid nõudeid ja see ei anna võimalust piiriüleseks tegutsemiseks. Mõnikord nõutakse õigusnormides ka kohaliku üksuse asutamist, mis muudab piiriüleste teenuste osutamise põhivabaduse teostamise võimatuks.

Lisaks sellele mõjutavad krediidihaldajate piiriülel tegevust takistavad tõkked kaudselt võimalikke ostjaid, kellel ei pruugi olla võimalik siseneda siseriiklikule turule ega osta krediiti krediidiasutustelt, kui nad ei saa seejärel anda haldamist edasi teistele üksustele peale panga, kellelt nad said krediidilepingu, või kasutada teiste ELi liikmesriikide krediidihaldajate teenuseid.

Suured erinevused liikmesriikide õigusnormides soodustavad turu killustatust, mis piirab kapitali ja teenuste vaba voogu liidus, tekitab ebapiisava konkurentsi ja aeglustab toimiva pangalaenu järelturu väljakujunemist. Investori ja haldajate piiratud osalemine osutab nõrgale konkurentsivõimele mõlemal turul (krediidi ostmise turg ja krediidi haldamise turg). Selle tulemusena küsivad krediidihaldusettevõtjad ostjatelt oma teenuste eest suurt tasu ja pangad peavad küsima oma viivislaenu müümisel pangandussektoriväliselt investoritelt madalamat hinda; see vähendab pankade stiimulit oma viivislaenu suurt mahtu vähendada.

Võlausaldajaid, kes annavad ettevõtjatele tagatud laenu, ei saa kõikides liikmesriikides kasutada ettevõtjast laenuvõtja makseviivituse korral kiiret ja tõhusat menetlust selliste võlgade kohtuväliseks sissenõudmiseks. Sellise menetluse kättesaadavus vähendaks pankades viivislaenu kuhjumise ohtu.

Selleks et nõuda sisse summasid laenuandja antud tagatisest, peab võlausaldaja järgima teistes liikmesriikides eeskirju, mis erinevad võlausaldaja päritoluliikmesriigi eeskirjadest ja mille tõhusus ei ole võlausaldajale teada. Võlausaldaja ei saa praegu laenuvõtjaga kokku leppida ühtse menetluse järgimises kõikides liikmesriikides. See tekitab õigusabikulusid ning võib tähendada pikemat sissenõudmismenetlust ja madalamat sissenõudmismäära. Väljavaade saada tagatud laenu tagasi väiksemad summad või halvimal juhul üldse mitte midagi, kui võlgnik jätab oma kohustused täitmata, heidutab laenuandjaid andmast laenu piiriülel või võib suurendada ettevõtjalt küsitavat laenuhinda. See omakorda heidutab laenuvõtjaid

pöördumast laenu saamiseks eri liikmesriikide võlausaldajate poole. See takistab kapitali vaba liikumist ja avaldab otseselt mõju ühtse turu toimimisele. Kapitaliturgude liidul on kasutamata potentsiaal teha rahastamine kättesaadavaks ettevõtjatele, eelkõige VKEdele, kes on pangalaenudest väga sõltuvad.

Samamoodi võtavad investorid viivislaenude portfelli ostmist kaaludes arvesse võimalikku õiguskindlustust summade sissenõudmisel nende laenude katteks antud tagatistest ning kui summade piiriülene sissenõudmine on raskem või sellega kaasneb õiguskindlustus, avaldab see negatiivset mõju hinnale ning seega ka pankade väljavaatele müüa neid portfelle ka eri liikmesriikide investoritele hinnaga, mis on võimalikult lähedane hinnale, mille määravad nende laenudega seotud eraldised¹⁷.

Praegune killustatus tähendab, et ettevõtjatel on erinevad rahastamisvõimalused, sest pangalaenu on ettevõtjatele ja eelkõige VKEdele vähem kättesaadavad liikmesriikides, kus puuduvad tõhusad menetlused tagatud laenude sissenõudmiseks.

Tagatistest tulenevate kohustuste tõhusa kohtuvälise täitmisele pööramise menetluste raamistiku kehtestamine tagaks, et tagatud nõuetega võlausaldajad kõikides liikmesriikides saavad kasutada konkreetset ühist kiirvahendit tagatud laenu sissenõudmiseks, kui ettevõtjast laenuvõtja ei maksa laenu tagasi. See looks stiimuli ulatuslikumaks piiriüleseks laenu tegevuseks, kuna väheneb ebakindlus seoses täitemenetlusega (nt sissenõudmismäär ja sissenõudmiseks kuluv aeg) piiriüleste tehingute korral.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

ELi toimimise lepingu artikli 4 kohaselt tuleb ELi meetmeid siseturu väljakujundamiseks hinnata Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikes 3 sätestatud subsidiaarsuse põhimõtte alusel. Tuleb hinnata, kas liikmesriigid suudaksid ettepaneku eesmärgid saavutada oma siseriikliku õigussüsteemi raames ning kas oma ulatuse ja toime tõttu on need eesmärgid paremini saavutatavad ELi tasandil.

Kuni viimase ajani suurenenud viivislaenude maht on 2008. aasta finantskriisist alates halvendanud turu suhtumist Euroopa pangandussektorisse tervikuna ja avaldanud negatiivset välismõju kogu liidule. Need tegurid on muutunud veelgi olulisemaks pangandusliiduga seoses. Üksikud liikmesriigid on viimastel aastatel aktiivselt tegelenud viivislaenude suure mahuga ning enamikul juhtudel toetati seda tegevust ELi ja Rahvusvahelise Valuutafondi majandusliku kohandamisprogrammi kaudu.

Kuigi liikmesriigid on tunnistanud viivislaenude probleemi tõsidust, ei ole enamik neist seni võtnud tõhusaid meetmeid viivislaenude üleandmise nõudluspoolega tegelemiseks. Krediidi ostmist ja haldamist reguleerivad liikmesriigid on jätnud sellekohase piiriülese tegevuse reguleerimata. Seetõttu on turukonkurents ebapiisav. Need turud on killustunud, sest liikmesriigid rakendavad erinevaid käsitusviise ja tõlgendavad erinevalt eelkõige krediidi haldust. Seetõttu ei ole liikmesriigi tasandil võetavate eraldi meetmetega võimalik eesmärgid saavutada.

Komisjoni talitused on jälginud turgu juba mitu aastat ning on täheldanud erinevuste suurenemist ja probleemide võimendumist, mis nõuab liidu tasandil sekkumist. Uuringute ja avalike konsultatsioonide kaudu kogutud andmetest on ilmnenu, et viivislaenude mahu

¹⁷ Kui pank on moodustanud eraldise, mis võrdub 30 % ga viivislaenu, ja müüb selle hiljem madalama hinnaga kui 70 % viivislaenu väärtusest, tekitab see pangale täiendavat kahju.

vähendamiseks ei ole piisanud majanduskasvu taastumisest, sest need laenu kahjustavad pankade usaldusväärust, nende laenu tegevust ja üldisi majanduskasvu väljavaateid. Liikmesriigid ei ole seni teinud jõupingutusi krediidiostjaid ja krediidihaldajaid käsitlevate eeskirjade kooskõlastamise vallas. Liikmesriigi tasandil tegutsedes saab parandada üksnes liikmesriigi enda turutingimusi, mis ei oleks piisav, et vähendada negatiivset mõju ühtse turu toimimisele.

ELi tasandi raamistik tagaks krediidiostjatele ja krediidihaldajatele ühtsed turule sisenemise tingimused ja üleeuroopalise tegevusloa oma tegevuse teostamiseks kogu ühtsel turul. See suurendaks eelkõige potentsiaalsete pangalaenudest huvitatud investorite vahelist konkurentsi ja võimaldaks pankadel müüa laene konkurentsivõimelisema hinnaga. Pangad saaksid selle tulemusena vähendada oma viivislaenudega seotud riskipositsiooni ja kasutada ressursse selle asemel uute laenu andmiseks majandusele. Tarbijate heaks kehtestatud kaitsemeetmetega tagataks samal ajal, et algselt krediidiandjate antud tarbijalaenude müümisel ja haldamisel säilib tarbijakaitse tase kogu liidus.

Samamoodi on liikmesriigid, kes on juba võtnud kasutusele kohtuvälised täitemenetlused, kehtestanud siseriiklikud eeskirjad eelkõige siseriiklike kaalutluste alusel. Mõnel juhul on tagatistest tulenevate kohustuste kohtuvälise täitmisele pööramise menetlus kehtinud pikka aega ega soodusta tingimata piiriüleseid tehinguid. Võttes arvesse olemasolevate riiklike menetluste erinevat tõhusust ja sellise menetluse puudumist mõnes liikmesriigis, on eesmärk teha need tõhusad süsteemid kättesaadavaks kogu liidus ning tagada, et pangad ja teised ettevõtjad, kellel on lubatud anda laene kõikides liikmesriikides, võivad seda menetlust kasutada. Kuna tagatise sissenõudmine ning liikmesriikide tsiviil-, asja-, kaubandus-, maksejõuetuseelne, maksejõuetus- ja avaliku õigus on omavahel seotud, peab seda ühtset tagatistest tulenevate kohustuste kohtuvälise täitmisele pööramise mehhanismi käsitlevaid kavandatud eeskirju olema võimalik rakendada viisil, mis on kooskõlas liikmesriikide asjakohaste õigusnormidega. Seetõttu kehtestatakse täiendav ühtne mehhanism, mis ei nõua liikmesriikidelt oma riiklike kohtuvälise sissenõudmissüsteemide eiramist, juhul kui need on ettepanekuga hõlmatud tagatiste puhul olemas. Tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise menetlus on kavandatud eraldiseisva mehhanismina, mis tagab, et võlausaldaja ja ettevõtjast laenuvõtja saavad lepingus kokku leppida tagatisena esitatud vallas- ja kinnisvara kohtuvälise sissenõudmise mehhanismi.

Neid eesmärke saab paremini saavutada liidu tasandil.

- **Proportsionaalsus**

Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei tohiks liidu meetme sisu ega vorm minna aluslepingute eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Käesolev ettepanek ei lähe turule sisenemise ja piiriülese tegevuse soodustamiseks vajalikust kaugemale, sest see ei piira võlausaldaja õiguste tegelikku üleandmist käsitlevate siseriiklike õigusnormide ega ennetava restruktureerimise või maksejõuetusmenetluste suhtes kohaldatavate eeskirjade rakendamist.

Sellega kehtestatakse õigusraamistik, mis on proportsionaalne, kuna loob eesmärkide saavutamiseks piisavalt siduvad tingimused, pakkudes samal ajal liikmesriikidele maksimaalset paindlikkust laenuvõtjate õigusi ja kaitsemeetmeid tagavate siseriiklike õigusnormide säilitamisel.

Ettepanek ei mõjuta küll olemasolevaid tarbijakaitse-eeskirju, kuid võtab arvesse vajadust tõhusamate kaitsemeetmete järele tarbijakrediidi puhul. Seda õigustatud muret tunnistades kehtestatakse ettepanekuga nõue, et kolmandast riigist pärinevad tarbijalaenude ostjad peavad kasutama selliste tegevusluba omavate krediidihaldajate teenuseid, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi nõudeid ja kelle üle riiklikud pädevad asutused teostavad ELis järelevalvet. Samuti püütakse kavandatud tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise mehhanismiga saavutada võlausaldaja ja ettevõtjast laenuvõtja huvide tasakaal. Seda mehhanismi ei saa kasutada tarbijatele ega isegi äriomanikele antud laenude sissenõudmiseks ja selle abil ei saa sisse nõuda tagatist, mis kujutab endast ettevõtjast laenuvõtja peamist elukohta. Kui ettevõtjast laenuvõtja on juba tasunud suurema osa (85 %) krediidilepingukohase võla jääksummast, tuleb talle anda makse tegemiseks lisaega, enne kui tagatise võib sisse nõuda.

Valitud õigusakti – direktiivi – kohandatakse saavutamaks eesmärki kindlustada tagatud nõuetega võlausaldajatele võrdsed võimalused seoses nende suutlikkusega leppida laenuvõtjaga kokku kohtuvälise menetluse rakendamises võla sissenõudmiseks tagatisest, et säilitada finantsstabiilsust ja suurendada ettevõtjate rahastamisvõimalusi.

- **Vahendi valik**

Direktiiv valiti eesmärgiga tagada, et liikmesriigid saavad selle sätted üle võtta kooskõlas kehtiva avaliku ja eraõigusega, võttes arvesse selle paljusid seoseid tsiviil-, kaubandus-, asja- ja maksejõuetusõigusnormidega. Käesoleva ettepaneku üks õiguslikke aluseid, Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 53 näeb ette üksnes direktiivi vastuvõtmise.

Peale selle näib direktiiv olevat asjakohane vahend, võttes arvesse vajadust tagada halduskoostöö, kuid võimaldada säilitada praegu liikmesriikides olemasolevate järelevalvealaste valikute mitmekesisust seoses käesoleva ettepanekuga hõlmatud tegevustega.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Järelhindamist ja toimivuse kontrolli ei kohaldata, sest seda valdkonda reguleeriti varem üksnes liikmesriigi tasandil.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Komisjoni talitused korraldasid spetsiaalse avaliku konsultatsiooni viivislaenude järelturgude arendamise ja tagatud nõuetega võlausaldajate kaitse kohta laenuvõtjate makseviivituste eest¹⁸. Avaliku konsultatsiooni käigus saadud vastustes esitati kvalitatiivseid tõendeid, mis toetavad mõjuhinnangut.

Ettepanek kajastab suurel määral konsultatsiooni käigus saadud tagasisidet.

Ettepanek kajastab ka tagasisidet, mis saadi eksperdirühmalt, kellega komisjoni talitused konsulteerisid tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise üle. Ettepanek on proportsionaalsem poliitikaeesmärgi saavutamise viis kui avalikus konsultatsioonis esialgu ette nähtud täielik ühtlustamine uue pandiõiguse loomise kaudu.

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-non-performing-loans-consultation-document_en.pdf.

Valdav enamik avalikul konsultatsioonil osalenutest kinnitas viivislaenude järelturgudega seoses, et ELi turgude praegune suurus, likviidsus ja struktuur takistavad viivislaenude haldamist ja nende probleemi lahendamist liidus.

Selge enamik vastanutest on seisukohal, et erinevused viivislaenude müüki käsitlevates siseriiklikes normides takistavad tublisti viivislaenude turgude arengut. Piiriülese tegevuse takistustena nimetas enamik vastanuid õigusraamistikku, maksejõuetuseeskirju ja kohalikke tavasid. Mõned sidusrühmad kutsusid üles kehtestama tarbijate/võlgnike kaitseks täiendavaid eeskirju, samal ajal kui teised sidusrühmad pidasid praegusi eeskirju piisavaks ja leidsid, et need tuleks säilitada. Märkimisväärne enamik vastanuid toetab laenuhaldajaid käsitlevat ELi raamistikku. Paaegu kõik vastanud, kes toetavad laenuhaldajaid käsitlevat ELi raamistikku, leidsid, et see raamistik peaks hõlmama tegevusloa andmise korda, ja paaegu pooled neist tegid ettepaneku, et see reguleeriks järelevalvet laenuhaldajate üle.

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ettepanek tugineb ulatuslikele teadusuuringutele, välisuuringutele, sihipärastele konsultatsioonidele, küsitlustele ja muudele allikatele.

Eri Euroopa ja rahvusvahelised organisatsioonid avaldasid teadusuuringute seminaridel ja sidusrühmadega konsulteerimisel põhinevaid analüütilisi aruandeid (Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (ESRN), Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA), ühtne järelevalvemehhanism, Euroopa Keskpank (EKP) ja Rahvusvaheline Valuutafond (IMF)). Komisjoni talitused said eelkõige tugineda nõukogu finantsteenuste komitee viivislaenude alarühma aruandele ning konsultantide, teadlaste ja mõttekodade uurimistööle. Nõukogu tegevuskava järelmeetmena loodi 2017. aasta keskel liikmesriikide ja ELi institutsioonide esindajatest koosnev eksperdirühm.

Ettepaneku koostamiseks esitati ka liikmesriikide justiitsministeeriumidele ja õigusekspertidele sihtotstarbelisi teabepäringuid ning korraldati mitu kohtumist liikmesriikide ekspertidega. Teavet koguti muu hulgas sidusrühmadega kohtumistel ja teaduslike uurimistööde kaudu.

- **Mõjuhindang**

Meetme peamist majanduslikku ja sotsiaalset mõju uuriti kahes mõjuhindangus, mis on lisatud käesolevale ettepanekule.

Esimeses mõjuhindangus käsitleti krediidiostjate ja krediidihaldajate olukorda. Selles kirjeldati lähtestsenaariumi ning võrreldi seda laenuostjate ja laenuhaldajate turule sisenemise tõkete vähendamise kolme võimaliku variandiga. Lähtestsenaarium põhineb eeldusel, et mõnes liikmesriigis esinevad konkreetsed turule sisenemise tõkked jäävad alles ja asjaomased käitumiseeskirjad, mis heidutavad investoreid turule sisenemast ning pärsivad investorite ja laenuhaldajate vahelise suhte loomist, jäävad kehtima. Liikmesriikides kohaldatavate eri õigusnormide ja parimaid reguleerimistavasid käsitlevate arutelude põhjal töötati välja kolm turule sisenemise lihtsustamise ja ühtlustamise varianti, kasutades vastavalt kas kõige olulisematele tõketele suunatud mittesiduvaid ühiseid juhtpõhimõtteid, siduvaid ühiseid standardeid, mis võimaldavad piiriülest tegevust üleeuroopalise tegevusloa kaudu, või siduvaid ühtseid eeskirju koos üleeuroopalise tegevusloaga. Mõjuhindangu raames tehtud analüüsi põhjal on kaks viimast varianti võrdselt tõhusad ja siduvate ühiste standardite varianti hinnati neist eesmärgi saavutamisel proportsionaalsemaks, võttes arvesse ka

liikmesriikide väga erinevaid õigusnorme seoses krediidi üleandmise ja laenuvõtja õigustega, mis võivad nõuda otsustusruumi jätmist liikmesriikidele.

Mõjuhinnang esitati 8. detsembril 2017 õiguskontrollikomiteele¹⁹. Õiguskontrollikomitee esitas mõjuhinnangu kohta negatiivse arvamuse ja andis mitu parandussoovitust. Dokumenti muudeti vastavalt ja see esitati uuesti 29. jaanuaril 2018. 13. veebruaril 2018 esitas õiguskontrollikomitee positiivse arvamuse²⁰.

Mõjuhinnangusse tehti õiguskontrollikomitee märkuste arvessevõtmiseks järgmised olulised muudatused.

Lisati uus sissejuhatus, mis on ühine kõigile kolmele viivislaene käsitlevale seadusandlikule algatusele. Selles selgitatakse viivislaenude probleemi laiemas kontekstis ja kirjeldatakse üksikasjalikumalt viivislaenude tegevuskava raames kavandatavate eri algatuste vahelisi seoseid.

Lisati laenuvõtja õiguste erinevused kui probleemide põhjustajad ja arutelu selle üle, milline on nende koostoime viivislaenudega seotud investorite ja laenuhaldajate tegevusloa andmise korra muudatustega. Seda käsitleti ka arutelus algatuse üldise mõju üle.

Konkreetsed sätteid täpsustati veelgi, sealhulgas lisati nende sätete võimaliku ulatuse kirjeldus ning arutelu parimate tavade kohta ja selle üle, kuidas neid saab kombineerida järjekindla õiguskorraga. Täpsustati, et laenude müük hõlmab nii nõuetekohaselt teenindatavaid laene kui ka viivislaene.

Õiguskontrollikomitee teises arvamuses esitatud soovitude põhjal tehti järgmised muudatused.

Eelistatud variantide valikut piirati ja seost konkreetsete sätetega kirjeldati põhjalikumalt.

Järelevalvetegevuses kasutatavaid näitajaid täiendati, et hõlmata ka laenuhaldajate ja viivislaenude ostjate käitumist seoses laenuvõtja õigustega ja järelevalveasutustega.

Teises mõjuhinnangus käsitleti tagatistest tulenevate kohustuste kohtuvälist kiirendatud täitmisele pööramist. Selles tehti kindlaks neli poliitikavarianti, mida uuriti²¹. Esimene variant puudutas võimalikku mitteregulatiivset meedet, mis põhineb olemasoleval rahvusvahelisel tagatistest tulenevate kohustuste kohtuväliste täitmisele pööramise menetluste ühtlustamise algatusel ja mille puhul komisjon soovitaks liikmesriikidel sisse seada need menetlused. Teise, eelistatud variandi puhul kaaluti tagatistest tulenevate kohustuste kohtuvälise täitmisele pööramise menetluse minimaalse ühtlustamise võimalusi ja kasu ELis, nii et pankadel oleks kõikides liikmesriikides võimalik kasutada tõhusat menetlust tagatistest tulenevate kohustuste kohtuväliseks täitmisele pööramiseks. Kolmanda variandi puhul uuriti võimalust luua uus tagatis ja võtta kasutusele täielikult ühtlustatud kohtuväline täitemenetlus. Neljanda variandi raames, millest loobuti juba varakult, kaaluti liidu kohtuvälise täitemehhanismi kehtestamist alternatiivse korra kaudu.

¹⁹ Komisjoni talituste töödokument „Impact Assessment. The development of secondary markets for non-performing loans by removing undue impediments to loan servicing by third parties and the transfer of loans and Accelerated Extrajudicial Collateral Enforcement (Part 1 / 2)“ (SWD(2018) 75).

²⁰ Õiguskontrollikomitee, „Opinion: Impact Assessment / Development of secondary markets for NPLs“ (Ares(2018)827204, 13.2.2018).

²¹ Komisjoni talituste töödokument „Impact Assessment. The development of secondary markets for non-performing loans by removing undue impediments to loan servicing by third parties and the transfer of loans and Accelerated Extrajudicial Collateral Enforcement (Part 2 / 2)“ (SWD(2018) 75).

Ettepanekut toetab õiguskontrollikomitee 12. jaanuari 2018. aasta positiivne arvamus tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise kohta²².

Õiguskontrollikomitee soovitusel põhjal muudeti mõjuhinnangut ja lisati kirjeldus mõju kohta, mida ettepanek avaldab liikmesriikide õigusnormidele.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Tegevusloa andmise ühtlustatud raamistik vähendab kogu ELis halduskulusid ja võimaldab krediidihaldajatel laiendada seda tegevusluba kasutades oma tegevust eri liikmesriikides.

- **Põhiõigused**

Ettepanekus austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhimõtteid, eelkõige ettevõtlusvabadust, omandiõigust, õigust õiglasele kohtulikule arutamisele, isikuandmete kaitset ja tarbijakaitset.

4. MÕJU EELARVELE

Käesolev seadusandlik ettepanek ei tekita kulusid Euroopa Liidu eelarvele.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Hindamine on kavas teha viis aastat pärast meetme rakendamist kooskõlas komisjoni parema õigusloome suunistega. Selle eesmärk on muu hulgas hinnata, kui tõhus ja tulemuslik see meede on olnud poliitikaeesmärkide saavutamisel, ja otsustada, kas on vaja võtta uusi meetmeid või teha muudatusi. Liikmesriigid esitavad komisjonile teabe, mida on vaja aruande koostamiseks.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Võttes arvesse liikmesriikide õigus- ja järelevalvesüsteemide mitmekesisust ning direktiivi ühetaolise rakendamise vajadust, peaksid liikmesriigid lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi komponentide ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

I jaotises käsitletakse reguleerimiseset, kohaldamisala ja mõisteid.

Käesolevat direktiivi kohaldatakse krediidiasutuse või tema tütarettevõtjate poolt algselt antud krediidi ostjate ja haldajate suhtes olenemata asjaomase laenuvõtja liigist. Direktiivi ei kohaldata krediidiasutuse ja tema tütarettevõtjate poolse krediidilepingu ostmise ja haldamise suhtes ELis või selliste krediidilepingute ostmise ja haldamise suhtes, mille on sõlminud muud võlausaldajad kui krediidiasutused ja nende tütarettevõtjad.

Seoses tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise menetlusega kohaldatakse käesolevat direktiivi krediidilepingute suhtes, mille on sõlminud ühelt poolt võlausaldajad, eelkõige pangad, ja teiselt poolt laenuvõtjad oma kaubandus-, äri- või kutsetegevuse eesmärgil ning mis on tagatud laenuvõtjale kuuluva vallas- või

²² Õiguskontrollikomitee, „Opinion: Impact Assessment / Accelerated Extrajudicial Collateral Enforcement“ (Ares(2018)215454, 12.1.2018).

kinnisvaraga, mis on laenu tagasimaksmise kindlustamiseks panditud võlausaldaja kasuks. Kohaldamisala piiramisega äriühingulaenudega välditakse negatiivset mõju tarbijatele ja kodumajapidamistele. Ettevõtjast laenuvõtjate puhul on direktiivi kohaldamisalast sotsiaalsetel kaalutlustel välja jäetud äriomaniku peamine elukoht.

Artiklis 3 määratletakse käesolevas direktiivis kasutatud mõisted.

II jaotis sisaldab krediidasutuste sõlmitud krediidilepingute haldajaid käsitlevat õigusraamistikku.

I peatükis on esitatud krediidihaldajatele tegevusloa andmise eeskirjad.

Artiklis 5 on sätestatud maksimaalsed nõuded, mida krediidihaldajad peavad täitma, et saada oma päritoluliikmesriigis tegevusluba.

Artiklis 6 on sätestatud tegevusloa andmise kord ja artiklis 7 tegevusloa kehtetuks tunnistamise alused.

Artikliga 8 kehtestatakse kohustus luua igas liikmesriigis tegevusluba omavate krediidihaldajate avalik register.

Artikkel 9 sisaldab nõuet, mille kohaselt peab krediidihaldaja ja võlausaldaja suhe põhinema kirjalikul lepingul, mis sisaldab muu hulgas selget viidet kohustusele järgida krediidilepingu suhtes kohaldatavaid liidu ja siseriiklike õigusnorme. Peale selle on krediidihaldaja kohustatud säilitama andmeid kümme aastat, nii et need oleksid pädevatele asutustele kättesaadavad.

Artikkel 10 sisaldab sätteid, mis käsitlevad tegevuse edasiandmist krediidihaldajate poolt ja tagavad, et nad jäävad täielikult vastutavaks kõikide käesolevat direktiivi ülevõtva siseriiklike õigusnormide kohaste kohustuste eest.

II peatükis käsitletakse krediidihalduse piiriülest teostamist.

Artikliga 11 pannakse liikmesriikidele kohustus tagada tegevusluba omavate krediidihaldajate vabadus osutada teenuseid kogu liidus. Selleks sisaldab direktiiv asjaomast korda ning päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi ametiasutuste vahelist teabevahetust käsitlevaid erisätteid.

Artiklis 12 on sätestatud erieeskirjad järelevalve kohta selliste piiriüleste haldajate üle, jagades järelevalvekohustused päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste vahel.

III jaotises käsitletakse krediidiostjaid.

Artiklis 13 on sätestatud, et võlausaldajad peavad esitama krediidiostjale kogu vajaliku teabe enne lepingu sõlmimist, järgides nõuetekohaselt andmekaitse-eeskirju. Krediidi esmakordsel üleandmisel krediidasutuselt mittekrediidasutusest ostjale tuleb sellest teatada krediidasutuse järelevalveasutusele.

Artikliga 14 kohustatakse krediidasutusi kasutama Euroopa Pangandusjärelevalve ette nähtud andmestandardeid.

Artikliga 15 nähakse ette, et liidus mitteasutatud krediidiostjate liidus asutatud esindajad on kohustatud kasutama tarbijatega sõlmitud krediidilepingute korral tegevusluba omava krediidihaldaja või liidu krediidiasutuse teenuseid.

Artikkel 16 sisaldab eeskirju, mida krediidiostjad peavad järgima pädevate asutuste teavitamisel ostetud krediidi haldamisest.

Artikliga 17 nähakse ette, et krediidilepingu üleandmisel peab kolmandast riigis pärinev ostja määrama liidus asutatud esindaja. See esindaja vastutab käesoleva direktiiviga krediidiostjatele pandud kohustuste täitmise eest.

Artikkel 18 sisaldab sätteid, mis reguleerivad krediidilepingu vahetut täitmisele pööramist krediidiostja poolt ning krediidiostjatele ja pädevatele asutustele kehtestatud teabekohustusi.

Artikliga 19 kehtestatakse ostja teabekohustus juhul, kui ostja annab krediidilepingu üle.

IV jaotises käsitletakse pädevate asutuste teostatavat järelevalvet.

Artikliga 20 kehtestatakse kohustus tagada käesolevat direktiivi ülevõtivate siseriiklike õigusnormide pidev järgimine ning kohustus määrata pädevad asutused, kes vastutavad seda direktiivi ülevõtvides siseriiklikes õigusnormides sätestatud ülesannete ja kohustuste täitmise eest.

Artiklis 21 täpsustatakse pädevate asutuste järelevalvevolitused ning artikkel 22 sisaldab halduskaristusi ja parandusmeetmeid käsitlevaid sätteid.

V jaotises on esitatud tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramist reguleeriv õigusraamistik – tegemist on vahendiga, mille kasutamises tagatud nõuetega võlausaldaja ja ettevõtjast laenuvõtja vabatahtlikult kokku lepivad ning mida tagatud nõuetega võlausaldaja saab kasutada juhul, kui artiklis 23 sätestatud tingimused on täidetud.

Artikliga 24 nähakse ette, et liikmesriikides peab olema kehtestatud vähemalt üks täitemenetlus, mida saab kasutada käesolevas ettepanekus sätestatud tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise mehhanismina. Liikmesriigid võivad valida avaliku enampakkumise ja eramüügi vahel, mida tavaliselt tagatiste realiseerimiseks kasutatakse. Juhul kui siseriiklike õigusnormidega on kehtestatud vara sundvõõrandamise menetlus, võib seda menetlust kasutada ka tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise menetlusena. Liikmesriikidel on kaalutusõigus sellise täitemenetluse laadi üle otsustamisel, mis tuleks võlausaldajatele kättesaadavaks teha, võttes arvesse tagatiste sissenõudmise paljusid seoseid avaliku ja eraõigusega ning eelkõige olenevalt tagatise kindlustamiseks kasutatavast pandiõiguse liigist.

Artikliga 28 antakse laenuvõtjale õigus vaidlustada tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise menetluse kasutamine siseriiklikus kohtus.

Artikliga 29 kohustatakse võlausaldajat laenuvõtjate kaitse eesmärgil, juhul kui tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise menetluse kaudu nõutakse sisse võla jäägiga võrreldes liiga suur summa, maksma ettevõtjast laenuvõtjale tagatud krediidilepingu järgse võla jääksumma ja vara müügist (pärast avalikku enampakkumist või eramüüki) saadud tulu positiivse vahe. Vara sundvõõrandamise korral on asjakohane, et võlausaldajat kohustatakse maksma ettevõtjast laenuvõtjale tagatud krediidilepingu järgse võla jääksumma ja vara hindamise tulemusel positiivse vahe.

Artikliga 32 püütakse tagada tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise menetluse täielik koosõla ja täiendavus liikmesriigi õigusnormide kohaselt algatatava maksejõuetuseelse menetluse või maksejõuetusmenetlusega. Artikliga 32 püütakse ka tagada tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele

pööramise menetluse täielik kooskõla ja täiendavus restruktureerimise ettepanekuga, nähes sellega ette, et võlausaldajate, sealhulgas restruktureerimisega hõlmatud ettevõtja tagatud nõuetega võlausaldajate suhtes kohaldatakse üksikute täitemeetmete peatamist.

Artikliga 33 nähakse ette, et liikmesriigid ja krediidasutuste korral krediidasutuste järelevalveasutused on kohustatud koguma kord aastas teavet, milles täpsustatakse kohtuvälise menetluse kaudu sissenõutud tagatud laenude arv, tähtajad ja sissenõudmismäärad, ning esitama need andmed kord aastas komisjonile.

VI jaotise artiklis 34 on sätestatud konkreetsed tarbijatele ettenähtud kaitsemeetmed krediidilepingu muutmise puhuks ja artikkel 35 sisaldab sätteid nii krediidihaldajate kui ka pädevate asutuste poolset kaebuste käsitlemise kohta.

Artiklis 36 kinnitatakse veel kord andmekaitse-eeskirjade järgimist.

Artiklis 37 on sätestatud pädevate asutuste üldine kohustus teha halduskoostööd.

VII jaotise artikkel 38 sisaldab hüpoteekkrediidi direktiivi muudatust, millega nähakse ette, et krediidi üleandmisel kõnealuse direktiivi kohaldamisalasse kuuluvale tarbijale on tarbijal õigus taotleda krediidiostja suhtes samasugust kaitset, nagu võimaldati talle algse võlausaldaja suhtes, ning kohustatakse teavitama tarbijat.

VIII jaotis sisaldab lõppsätteid komisjoni abistava komitee loomise ning direktiivi läbivaatamise, ülevõtmise tähtaja, jõustumise ja adressaatide kohta

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

krediidihaldajate, krediidiostjate ja tagatiste sissenõudmise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artiklit 53 ja artiklit 114,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²³,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu jaoks on esmatähtis kehtestada viivislaenude probleemi lahendamiseks terviklik strateegia²⁴. Viivislaenude probleemiga tegelemise eest vastutavad eelkõige krediidasutused ja liikmesriigid, kuid praeguse viivislaenude mahu vähendamisel ja tulevikus viivislaenude kuhjumise vältimisel on ka selge liidu mõõde. Võttes arvesse pangandus- ja finantssüsteemi omavahelist seotust kogu liidus, kus krediidasutused tegutsevad mitmes õigusruumis ja liikmesriigis, esineb märkimisväärne probleemide ülekandumise oht liikmesriikides ja liidus tervikuna nii majanduskasvu kui ka finantsstabiilsuse seisukohast.
- (2) Integreeritud finantssüsteem parandab majandus- ja rahaliidu võimet panna vastu negatiivsetele vapustustele, sest lihtsustab erasektori piiriülest riskijagamist, vähendades samal ajal vajadust avaliku sektori sekkumise järele. Liit peaks nende eesmärkide saavutamiseks kujundama välja pangandusliidu ja arendama edasi kapitaliturgude liitu. Pangandusliidu väljakujundamiseks on oluline vähendada viivislaenude suurt mahtu ja vältida viivislaenude võimalikku kuhjumist tulevikus, sest see on hädavajalik konkurentsi tagamiseks pangandussektoris, finantsstabiilsuse säilitamiseks ning laenuandmise soodustamiseks, mis aitab luua liidus uusi töökohti ja edendada majanduskasvu.
- (3) 2017. aasta juulis kutsus nõukogu oma Euroopa viivislaenude vähendamise tegevuskavas²⁵ mitmesuguseid institutsioone üles võtma asjakohaseid meetmeid viivislaenude suure mahu probleemiga jätkuvaks tegelemiseks liidus. Tegevuskavas nähakse ette terviklik käsitlusviis, mis keskendub üksteist täiendavatele

²³ ELT C , , lk .

²⁴ Vt aruteludokument majandus- ja rahaliidu süvendamise kohta aadressil https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-emu_en.pdf, 31.5.2017.

²⁵ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/07/11/conclusions-non-performing-loans/pdf>, 11.7.2017.

poliitikameetmetele neljas valdkonnas: i) järelevalve pankade üle ja nende tegevuse reguleerimine, ii) restruktureerimise, maksejõuetuse ja võlgade sissenõudmise raamistike reformimine, iii) raskustes varade järelturgude arendamine ja iv) pangandussüsteemi restruktureerimise edendamine. Meetmeid tuleb neis valdkondades vajadust mööda võtta kas riiklikul või liidu tasandil. Komisjon teatas sarnasest kavatsusest oma 11. oktoobri 2017. aasta teatises pangandusliidu väljakujundamise kohta,²⁶ milles tehti ettepanek koostada terviklik meetmete pakett viivislaenude probleemi lahendamiseks liidus.

- (4) Käesolev direktiiv loob koos muude komisjoni kavandatud meetmetega ning ka EKP meetmetega ühtse järelevalvemehhanismi kohase pangandusjärelevalve raames ja Euroopa Pangandusjärelevalve meetmetega sobiva keskkonna, mis võimaldab krediidasutustel toime tulla oma bilansis olevate viivislaenudega, ning vähendab viivislaenude tulevase kuhjumise ohtu.
- (5) Krediidasutustelt nõutakse, et nad paneksid kõrvale piisavalt rahalisi ressursse puhuks, kui uued laenud muutuvad viivislaenudeks, mis peaks looma asjakohased stiimulid viivislaenudega tegelemiseks varases etapis ja ära hoidma viivislaenude kuhjumise. Kui laenud muutuvad viivislaenudeks, võimaldavad tõhusamad tagatud laenude sissenõudmise mehhanismid krediidasutustel viivislaene sisse nõuda, kohaldades krediidivõtjate suhtes asjakohaseid kaitsemeetmeid. Kui aga viivislaenude maht peaks sellest hoolimata üleliia suurenema, nagu on praegu juhtunud mõnes krediidasutuses ja liikmesriigis, saaksid krediidasutused müüa need laenud tõhusatel, konkurentsipõhistel ja läbipaistvatel järelturgudel teistele ettevõtjatele. Pädevad asutused juhendavad krediidasutusi selles, tuginedes oma kehtivatele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013²⁷ kohastele pangaspetsiifilistele nn teise samba volitustele. Kui viivislaenud muutuvad oluliseks ja ulatuslikuks probleemiks, võivad liikmesriigid luua riiklikud varahaldusettevõtjad või võtta kehtivate riigiabi- ja pankade kriisilahenduse eeskirjade alusel muid alternatiivseid meetmeid.
- (6) Käesolev direktiiv peaks võimaldama krediidasutustel viivislaenudeks muutunud laenudega paremini toime tulla, parandades tingimusi laenu katteks antud tagatise sissenõudmise või krediidi kolmandatele isikutele müümise tingimusi. Tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud täitmisele pööramise kasutuselevõtt tagatiste väärtuse sissenõudmise kiire mehhanismina vähendaks viivislaenude probleemi lahendamise kulusid ning aitaks seega nii krediidasutustel kui ka viivislaenude ostjatel vara sisse nõuda. Lisaks sellele, kui krediidasutused on silmitsi suure viivislaenude kuhjumisega ja neil ei ole oma viivislaenude nõuetekohaseks haldamiseks töötajaid või kogemusi, oleks tõhusaks lahenduseks nende laenude haldamise edasiandmine spetsialiseerunud krediidihaldajale või krediidilepingute müümine krediidiostjale, kellel on nende haldamiseks vajalik riskivalmidus ja nõutavad eriteadmised.
- (7) Käesoleva direktiiviga krediidasutustele antavad mõlemad viivislaenudega tegelemise võimalused võimendavad teineteist. Tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise puhul on ootuspärane, et lühem sissenõudmise aeg ja

²⁶ Teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Keskpangale, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele pangandusliidu väljakujundamise kohta (COM(2017) 592 final, 11. oktoober 2017).

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1)

suuremad tagastamismäärad suurendavad viivislaenude väärtust. See omakorda suurendab viivislaenutehingute puhul ostuhinda. Lisaks sellele muutub viivislaenude müük vähem keerukaks, kui laen on tagatisega tagatud. Selle põhjuseks on asjaolu, et tagatisega tagatud viivislaenu hinda on tagatiseta laenuga võrreldes lihtsam järelturu tehingus kindlaks määrata, sest tagatise väärtus määrab viivislaenu minimaalse väärtuse. Kui eksisteeriks likviidsem ja paremini toimiv viivislaenude järelturg, kus investorid tunnevad suuremat huvi viivislaenude vastu, millega kaasneb kiirendatud sissenõudmismehhanism, oleksid krediitiasutustel lisastiimulid tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise kasutamiseks uute laenude emiteerimisel. Peale selle edendaks käesoleva direktiiviga saavutatav ühtlustamine viivislaenudesse investeerivate kogu ELis tegutsevate investorite väljakujunemist, suurendades seega veelgi turu likviidsust.

- (8) Avalikus arutelus kasutatakse üldiselt mõisteid „laenu“ ja „pangad“, kuid käesolevas dokumendis kasutatakse edaspidi täpsemaid õigusmõisteid „krediit“ või „krediidilepingud“ ja „krediitiasutused“. Lisaks sellele hõlmavad mõisted „pank“ ja „krediitiasutus“ ka nende tüarettevõtjaid, kui ei ole sätestatud teisiti.
- (9) Käesolev direktiiv peaks soodustama viivislaenude järelturgude arengut liidus, kõrvaldades takistused viivislaenude üleandmisel krediitiasutustelt mittekrediitiasutustele ja kaitsetes ühtlasi tarbijate õigusi. Kavandatud õigusakt peaks ka lihtsustama ja ühtlustama krediitihaldajatele tegevusloa andmise nõudeid. Käesoleva direktiiviga tuleks seetõttu kehtestada üleliiduline raamistik, mis hõlmab nii krediitiasutuste sõlmitud krediitilepingute ostjaid kui ka nende haldajaid.
- (10) Krediitiosstjad ja krediitihaldajad ei saa siiski praegu siseturu eeliseid täielikult ära kasutada takistuste tõttu, mis on spetsiaalse ja ühtse regulatiivse ja järelevalvekorra puudumisel erinevate siseriiklike õigusaktidega seatud. Liikmesriikides kohaldatakse väga erinevaid eeskirju selle kohta, kuidas mittekrediitiasutused võivad omandada krediitiasutustelt krediitilepinguid. Krediitiasutuste antud krediidi mittekrediitiasutusest ostjaid mõnes liikmesriigis ei reguleerita, samal ajal kui teistes võidakse nende suhtes kohaldada mitmesuguseid nõudeid, mõnikord koguni krediitiasutuse tegevusloa nõuet. Need erinevused regulatiivsetes nõuetes on märkimisväärselt takistanud krediidi piiriülest seaduslikku ostmist liidus peamiselt nõuete täitmise suurenenud kulude tõttu, mis tekivad krediidiportfellide ostu korral. Selle tulemusena tegutsevad krediitiosstjad vähestes liikmesriikides ning konkurents siseturul on vähenenud, sest huvitatud krediitiosstjate arv on väike. Viivislaenude järelturg ei toimi seetõttu tõhusalt. Lisaks sellele on viivislaenude sisuliselt riiklike turgude maht endiselt väike.
- (11) Mittekrediitiasutuste tagasihoidlik osalemine on vähendanud nõudlust, kahjustanud konkurentsi ja alandanud krediitilepingute portfelli ostuhindu järelturgudel – see võtab krediitiasutustelt stiimuli probleemseid krediitilepinguid müüa. Krediitiasutuste antud ja mittekrediitiasutustele müüdüd krediidi turgude arendamisel on seega selge liidu mõõde. Ühest küljest saaksid krediitiasutused müüa probleemseid või isegi toimivaid krediitilepinguid kogu liidus tõhusatel, konkrentsipõhistel ja läbipaistvatel järelturgudel. Teisest küljest eeldab pangandusliidu ja kapitaliturgude liidu väljakujundamine tegutsemist selle nimel, et ära hoida viivislaenude kuhjumine krediitiasutuste bilansis, nii et nad saaksid jätkuvalt täita oma rolli majanduse rahastamisel.
- (12) Krediidiandjad peaksid saama krediitilepingut täitmisele pöörata ja neile võlgnetavad summad sisse nõuda või nad peaksid saama usaldada sissenõudmise mõnele muule

isikule, kes osutab selliseid teenuseid professionaalsel tasemel, st krediidihaldajale. Krediidiasutustelt krediidi ostjad kasutavad samuti sageli krediidihaldajate teenuseid, et nõuda sisse neile võlgnetavaid summasid, kuid ometi ei kohaldata krediidihalduse suhtes liidu raamistikku.

- (13) Krediidihaldus on teatavates liikmesriikides reguleeritud, kuid erineval määral. Esiteks reguleeritakse seda tegevust ainult mõnes liikmesriigis ja see on nendes erinevalt määratletud. Õigusnormide nõuete täitmise suurenenud kulud takistavad teise tegevuskoha asutamisel või teenuste piiriüleisel osutamisel rajanevate laienemisstrateegiatega väljatöötamist. Teiseks nõuavad paljud liikmesriigid tegevusluba mõningate tegevuste jaoks, millega krediidihaldajad tegelevad. Tegevuslubadega kehtestatakse erinevad nõuded ja need ei võimalda laiendada piiriülest tegevust, mis omakorda takistab piiriüleste teenuste osutamist. Mõnikord nõutakse õigusnormides ka kohaliku üksuse asutamist, mis pärsib teenuste piiriülese osutamise vabaduse teostamist.
- (14) Kuna krediidihaldajad võivad osutada oma teenuseid nii krediidiasutustele kui ka krediidiostjatele, kes ei ole krediidiasutused, on krediidihaldajate konkurentsipõhine ja integreeritud turg seotud krediidiostjate konkurentsipõhise ja integreeritud turu arenguga. Krediidiostjatel puudub sageli suutlikkus krediiti ise hallata ja seetõttu ei või nad krediiti krediidiasutustelt osta, kui nad ei saa krediidihaldustegevust teistele üksustele edasi anda.
- (15) Kuna nii krediidi ostmise kui ka haldamise turul konkurentsipurve puudub, küsivad krediidihaldusettevõtjad krediidiostjatel oma teenuste eest suuremat tasu ja krediidi järelturul hinnad langevad. See vähendab krediidiasutuste stiimulit kärpida oma viivislaenude mahtu.
- (16) Seepärast on vajalik võtta liidu tasandi meetmeid, et tegeleda krediidiostjate ja krediidihaldajate olukorraga seoses krediidiasutuse poolt algselt antava krediidiga. Mittekrediidiasutuste poolt algselt antava krediidi või üldiselt võlgade sissenõudmise hõlmamise ettepanekut praegu ei tehta, sest sellise laiaulatusliku kohaldamisala kehtestamiseks puuduvad tõendid makromajandusliku tähtsuse, tasakaalustamata stiimulite või halvasti toimivate turgude kohta.
- (17) Käesoleva direktiivi eesmärk on suurendada krediidiasutuste suutlikkust tulla toime laenudega, mis on muutunud või võivad muutuda viivislaenudeks, kuid krediidi järelturg hõlmab nii nõuetekohaselt teenindatavaid laene kui ka viivislaene. Tegelikult müüakse turul krediidiportfelle, mis koosnevad nõuetekohaselt teenindatavatest, puudulikult teenindatavatest ja viivislaenudest. Portfellid sisaldavad nii tagatud kui ka tagamata krediiti ning nii tarbijatele kui ka ettevõtjatele antud krediiti. Kui võlgade sissenõudmise eeskirjad erinevad olenevalt krediidi või krediidivõtja liigist, tekitab selliste krediidiportfellide müügiks pakendamine lisakulusid. Käesoleva direktiivi sätted, mis on suunatud järelturu arendamisele, hõlmavad nii nõuetekohaselt teenindatavaid laene kui ka viivislaene eesmärgiga vältida olukorda, kus need lisakulud heidutaks investoreid osalemast ja killustaks seda tärkavat turgu. Krediidiasutused saavad kasu suuremast investoribaasist ja tõhusamatest krediidihaldajatest. Samasugust kasu saavad varahaldusettevõtjad, kes aitavad mõnes liikmesriigis turustada nii viivislaene kui ka nõuetekohaselt teenindatavaid laene, mille on algselt andnud krediidiasutused, kes olid läbinud kriisilahendusmenetluse või olid restruktureeritud või kes on need laenu muul viisil oma bilansist eemaldanud²⁸.

²⁸

Vt komisjoni talituste töödokument „AMC Blueprint“, SWD(2018) 72.

- (18) Tähtsus, mida liidu seadusandja omistab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/17/EL,²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/48/EÜ³⁰ ja nõukogu direktiiviga 93/13/EMÜ³¹ tarbijatele antud kaitsele, tähendab, et krediidilepingu kohaste krediidiandja õiguste või krediidilepingu enda loovutamine krediidiostjale ei tohiks mingil viisil mõjutada liidu õigusega tarbijatele antud kaitse taset. Seepärast peaksid krediidiostjad ja krediidihaldajad järgima esialgse krediidilepingu suhtes kohaldatavaid liidu õigusnorme ning tarbijale peaks säilima samal tasemel kaitse, nagu on ette nähtud liidu õigusega või nagu on määratud liidu või siseriikliku kollisiooninormiga, olenemata krediidiostja või krediidihaldaja suhtes kohaldatavast õigusest.
- (19) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada liidu õigusakte, mis käsitlevad õigusalast koostööd tsiviilasjades, eelkõige sätteid lepinguliste kohustuste suhtes kohaldatava õiguse ja õigusruumi kohta, sealhulgas nende õigusaktide ja sätete kohaldamist üksikjuhtudel vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 593/2008³² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1215/2012³³. Kõik krediidiandjad ja neid esindavad isikud on kohustatud järgima kõnealuseid liidu õigusakte oma suhetes tarbijate ja liikmesriikide ametiasutustega, et tagada tarbijate õiguste kaitse.
- (20) Kõrgetasemelise tarbijakaitse tagamiseks on liidu ja liikmesriikide õiguses sätestatud mitmesugused krediidilepingutega seotud õigused ja kaitsemeetmed, mis on tarbijatele lubatud või antud. Neid õigusi ja kaitsemeetmeid kohaldatakse eelkõige krediidilepingu üle peetavate läbirääkimiste ja selle sõlmimise ning selle täitmise või täitmata jätmise suhtes. See kehtib eelkõige direktiivi 2014/17/EL kohaldamisalasse kuuluvate pikaajaliste tarbijakrediidilepingute puhul seoses tarbija õigusega täita oma krediidilepingukohased kohustused täielikult või osaliselt enne selle lepingu lõppemist või saada vajaduse korral Euroopa standardinfo teabelehe kaudu teavet krediidilepingu võimaliku üleandmise kohta krediidiostjale. Krediidisaaaja õigusi ei tohiks muuta ka see, kui krediidilepingu üleandmine krediidiasutuse ja ostja vahel toimub lepingu vormis.
- (21) Lisaks sellele ei piira käesolev direktiiv liidu tarbijakaitse-eeskirjade kohaldamisala ning kui krediidiostjad liigitatakse direktiivi 2014/17/EL ja direktiivi 2008/48/EÜ kohaselt krediidiandjateks, tuleks nende suhtes kohaldada vastavalt kas direktiivi 2014/17/EL artiklis 35 või direktiivi 2008/48/EÜ artiklis 20 sätestatud erikohustusi.
- (22) Liidu krediidiasutused ja nende tütarettevõtjad haldavad krediiti oma tavapärase äritegevuse osana. Neil on samasugused kohustused enda antud krediidi ja teiselt krediidiasutuselt ostetud krediidi puhul. Kuna neid juba reguleeritakse ja nende üle tehakse järelevalvet, tähendaks käesoleva direktiivi kohaldamine nende

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/17/EL elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingute kohta ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2013/36/EL ja määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT L 60, 28.2.2014, lk 34).

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiiv 2008/48/EÜ, mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ (ELT L 133, 22.5.2008, lk 66).

³¹ Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (EÜT L 95, 21.4.1993, lk 29).

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrus (EÜ) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta („Rooma I“) (ELT L 177, 4.7.2008, lk 6).

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT L 351, 20.12.2012, lk 1).

krediidihalduse või -ostmise tegevuse suhtes tegevusloa andmise ja nõuete täitmise kulude tarbetut kahekordistamist ning seetõttu ei kuulu nad käesoleva direktiivi kohaldamisalasse.

- (23) Selleks et olemasolevatel krediidiostjatel ja krediidihaldajatel oleks võimalik kohaneda käesoleva direktiivi rakendamiseks vastu võetud siseriiklike õigusnormide nõuetega ning eelkõige krediidihaldajatel saada tegevusluba, kohaldatakse käesolevat direktiivi ainult nende krediidilepingu üleandmiste suhtes, mis toimuvad kuus kuud pärast ülevõtmise tähtaega.
- (24) Krediidihaldajatele krediidihalduse tegevusloa andmine peaks kogu liidus põhinema ühtsetel ja ühtlustatud tingimustel, mida pädevad asutused peaksid kohaldama proportsionaalselt. Selleks et vältida võlgniku või krediidivõtja kaitse vähenemist ja suurendada usaldust, peaksid krediidihaldajale tegevusloa andmise ja selle kehtimise tingimused tagama, et krediidihaldajad, krediidihaldajas olulist osalust omavad isikud ja krediidihaldaja juhtkonna liikmed ei ole kohtulikult karistatud raskete varavastaste või finantstegevusega seotud või füüsilise puutumatuse vastu suunatud kuritegude eest ning neil on laitmatu maine. Samuti ei tohiks nende isikute ega krediidihaldaja suhtes olla algatatud maksejõuetusmenetlust ja nad ei tohiks olla kuulutatud pankrotis olevaks, välja arvatud juhul, kui nende õigused on siseriiklike õigusaktide kohaselt taastatud. Kõigele lisaks tuleb võlgniku kaitse eeskirjade ja andmekaitse-eeskirjade järgimise tagamiseks nõuda, et oleksid kehtestatud asjakohane juhtimiskord ja sisekontrollisüsteem ning kaebuste registreerimise ja käsitlemise kord ning nende üle tehtaks järelevalvet. Lisaks sellele peaksid krediidihaldajad olema kohustatud tegutsema õiglaselt ja võtma nõuetekohaselt arvesse krediidivõtjate finantsseisundit. Juhul kui riiklikul tasandil on kättesaadav võlgade tagasimaksmist lihtsustav võlanõustamisteenus, peaksid krediidihaldajad kaaluma krediidivõtjate suunamist seda teenust kasutama.
- (25) Pikaleveniva menetluse ja ebakindluse vältimiseks tuleb kehtestada nõuded teabe kohta, mida tegevusloa taotlejad on kohustatud esitama, ning mõistlikud tähtajad tegevusloa andmiseks ja tegevusloa kehtetuks tunnistamise asjaolud. Kui ametiasutus tunnistab teistes liikmesriikides krediidihaldusteenuseid pakkuva krediidihaldaja tegevusloa kehtetuks, tuleb sellest teatada vastuvõtivate liikmesriikide pädevatele asutustele. Igas liikmesriigis tuleks luua ajakohane avalik veebiregister, mis tagab läbipaistvuse tegevusluba omavate krediidihaldajate arvu ja isikute osas.
- (26) Tuleks kehtestada kord, mille kohaselt on krediidihaldajad kohustatud veenduma, et kui nad annavad oma tegevuse edasi krediidihaldusteenuse osutajale, siis ei põhjusta see krediidihaldusteenuse osutajale ebamõistlikku tegevusriski või tema mittevastavust siseriiklikele või liidu õigusnõuetele ega piira järelevalveasutuse suutlikkust täita oma kohustusi ja kaitsta krediidivõtjate õigusi.
- (27) Võttes arvesse seda, et kui krediidiandja usaldab krediidilepingu haldamise ja täitmise tagamise krediidihaldajale, delegeerib krediidiandja krediidihaldajale oma õigused ja kohustused ning oma otsekontakti krediidivõtjaga, kandes siiski ise lõplikku vastutust, peaks krediidiandja ja krediidihaldaja suhe olema selgelt kirjalikult vormistatud ning pädevatel asutustel peaks olema võimalik kontrollida, kuidas selline suhe on kindlaks määratud.
- (28) Selleks et tagada krediidihaldaja õigus teostada piiriülest tegevust ja kindlustada järelevalve selle tegevuse üle, kehtestatakse käesoleva direktiiviga asjakohane menetlus, et tegevusluba omav krediidihaldaja saaks kasutada oma õigust teostada

piiriülest tegevust. Teabevahetus päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi ametiasutuste vahel ning krediidihaldajaga peaks toimuma mõistliku tähtaja jooksul.

- (29) Piiriüleste krediidihaldajate tõhusa ja tulemusliku järelevalve tagamiseks tuleks kehtestada päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste koostööd käsitlevad erinormid. Need peaksid võimaldama teabe vahetamist, säilitades samal ajal selle konfidentsiaalsuse, aga ka kohapeal ja väljaspool tehtavat kontrolli, abi osutamist ning kontrollitulemustest ja võetud meetmetest teavitamist.
- (30) Tähtis eeltingimus selleks, et krediidiostjad ja krediidihaldajad hakkaksid oma rolli täitma, on nende juurdepääs kogu asjakohasele teabele ning liikmesriigid peaksid selle tagama, järgides samal ajal liidu ja siseriiklikke andmekaitse-eeskirju.
- (31) Juhul kui krediidiasutus annab krediidilepingu üle, peaks ta olema kohustatud teatama oma järelevalveasutusele ja käesoleva direktiivi järgimise üle järelevalvet tegevale pädevale asutusele üleantud krediidiportfelli peamised omadused ja ostja isiku ning vajaduse korral tema esindaja liidus. Kõnealune pädev asutus peaks olema kohustatud edastama selle teabe krediidiostja üle järelevalve tegemise eest vastutavatele pädevatele asutustele ja krediidivõtja asutamisriigi pädevale asutusele. Sellised läbipaistvusnõuded võimaldavad teha liidu piires ühtlustatud ja tõhusat järelevalvet krediidilepingute üleandmise üle.
- (32) Nõukogu tegevuskava osana tugevdatakse krediidiasutuste andmetaristut, tagades ühtsed ja standardsed andmed probleemsete krediidilepingute kohta. Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) on välja töötanud andmevormid teabe esitamiseks pangaportfellis olevate krediidiriski positsioonide kohta, mis võimaldab potentsiaalsetel ostjatel hinnata krediidilepingute väärtust ja täita oma hoolsuskohustust. Selliste vormide kasutamine krediidilepingute puhul vähendaks krediidilepingute potentsiaalsete ostjate ja müüjate valduses oleva teabe erinevust ning toetaks seega toimiva järelturu arengut liidus. EBA peaks seetõttu välja töötama andmevorme käsitlevad rakenduslikud tehnilised standardid ja krediidiasutused peaksid kasutama neid standardeid eesmärgiga hõlbustada müüki minevate krediidilepingute väärtuse hindamist.
- (33) Järelturul on tegelikud ostjad kutselised investorid, sest viivislaenu portfelli väärtust on keeruline hinnata. Sageli on ostjad investeerimisfondid, finantseerimisasutused või krediidiasutused. Kuna nad ei loo uut krediiti, vaid ostavad omal riisikol olemasolevat krediiti, ei tekita nad usaldatavusnõuete täitmise järelevalve seisukohast probleeme ja nende võimalik panus süsteemse riski tekkimisse on tähtsusetu. Seepärast ei ole õigustatud nõuda sellistelt investoritelt tegevusloa taotlemist või kehtestada neile eritingimusi kõnealuse tegevuse teostamiseks. Tähtis on siiski tagada liidu ja siseriiklike tarbijakaitse-eeskirjade jätkuv kohaldamine ning krediidivõtjate õiguste jätkuv tulenemine esialgsest krediidilepingust.
- (34) Kolmandate riikide krediidiostjate tõttu võib liidu tarbijatel olla raskem teostada oma liidu õigusnormide kohaseid õigusi ja liikmesriikide ametiasutustel teha järelevalvet krediidilepingute täitmise üle. Krediidiasutused võivad hoiduda krediidilepingute üleandmisest kolmandate riikide krediidiostjatele sellega kaasneva maineriski tõttu. Kui tarbijakrediidi kolmandast riigist pärineva ostja esindajale kehtestatakse kohustus määrata krediidilepingu haldamiseks liidus tegevusluba omav krediidiasutus või krediidihaldaja, tagab see samade tarbija õiguste standardite säilimise pärast krediidilepingu üleandmist. Krediidihaldaja on kohustatud järgima kohaldatavaid liidu ja siseriiklikke õigusnorme ning liikmesriikide ametiasutustele tuleks anda vajalikud volitused tõhusa järelevalve tegemiseks tema tegevuse üle.

- (35) Krediidihaldajate või krediidiasutuste teenuseid kasutavad krediidiosõtjad peaksid sellest teatama pädevatele asutustele, et neil oleks võimalik teha järelevalvet krediidihaldaja käitumise üle seoses krediidivõtjatega. Kui krediidiosõtjad vahetavad krediidiasutust või krediidihaldajat, on nad kohustatud sellest õigel ajal teavitama pädevaid asutusi, kes vastutavad nende üle teostatava järelevalve eest.
- (36) Kui krediidiosõtjad pööravad ostetud krediidilepingu kohe täitmisele, peavad nad järgima krediidilepingu suhtes kohaldatavat õigust, sealhulgas krediidivõtja suhtes kohaldatavaid tarbijakaitse-eeskirju. Endiselt kohaldatakse eelkõige lepingute sundtäitmist, tarbijakaitset ja kriminaalõigust käsitlevaid siseriiklikke norme ning pädevad asutused peaksid tagama nende järgimise liikmesriikide territooriumil.
- (37) Selleks et hõlbustada käesolevas direktiivis sätestatud kohustuste täitmisele pööramist juhul, kui krediidiosõtja ei ole asutatud liidus, tuleks selle direktiivi rakendamiseks vastu võetud siseriiklikes õigusnormides ette näha, et kui krediidilepingu üleandmine on lõpetatud, määrab kolmandast riigist pärit krediidiosõtja endale liidus asutatud esindaja, kelle poole pädevad asutused saavad pöörduda lisaks krediidiosõtjale või tema asemel. See esindaja vastutab käesoleva direktiiviga krediidiosõtjatele pandud kohustuste täitmise eest.
- (38) Praegu vastutavad liikmesriikides krediidihaldajatele ja krediidiosõtjatele tegevusloa andmise ja nende üle järelevalve tegemise eest eri asutused ning seetõttu on oluline, et liikmesriigid täpsustaksid nende ülesandeid ja annaksid neile piisavad volitused, eriti kuna neil tuleb võib-olla teostada järelevalvet üksuste üle, kes osutavad teenuseid teistes liikmesriikides. Tõhusa ja proportsionaalse järelevalve tagamiseks kogu liidus peaksid liikmesriigid andma pädevatele asutustele vajalikud volitused oma käesoleva direktiivi kohaste ülesannete täitmiseks, sealhulgas õiguse hankida vajalikku teavet, uurida võimalikke rikkumisi, käsitleda krediidivõtjate kaebusi ning määrata karistusi ja võtta parandusmeetmeid, sealhulgas tunnistada tegevusluba kehtetuks. Liikmesriigid peaksid selliste karistuste kohaldamisel tagama, et pädevad asutused kohaldavad neid proportsionaalselt ja põhjendavad oma otsuseid ning et nende otsuste suhtes tuleks kohaldada kohtulikku kontrolli ka juhul, kui pädevad asutused ei tegutse ettenähtud tähtaja jooksul.
- (39) Nõukogu esitas oma Euroopa viivislaenude vähendamise tegevuskavas seadusandliku algatuse, mis suurendab tagatud nõuetega krediidiantjate kaitset, andes nende käsutusse tõhusamad meetodid tagatud krediidii sissenõudmiseks tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise menetluse kaudu.
- (40) Kiirendatud ja tõhus kohtuvälise täitmisele pööramise mehhanism, mis võimaldab tagatud nõuetega krediidiantjatel nõuda krediidivõtja makseviivituse korral võla sisse tagatisest, ei ole mõnes liikmesriigis kättesaadav, mis tähendab, et nendes liikmesriikides saavad tagatud nõuetega krediidiantjad tagatise sisse nõuda ainult kohtu kaudu, mis võib olla pikaldane ja kallis protsess. Isegi kui kohtuvälised täitmisele pööramise menetlused on olemas, erinevad nende ulatus ja tõhusus liikmesriigiti. Seepärast on vaja kehtestada kõikides liikmesriikides kättesaadav ühtne mehhanism. See mehhanism ei tohiks siiski asendada olemasolevaid riiklikke täitmisele pööramise meetmeid, sealhulgas neid, mis ei nõua kohtu sekkumist.
- (41) Kohtuvälise täitmisele pööramise menetluste ebatõhusus mõnes liikmesriigis on oluline sissenõudmismäärasid madalal hoidev tegur olukorras, kus ettevõtjad krediidivõtjad jätavad tagatud krediidilepingute puhul kohustused täitmata. Mõningate olemasolevate menetluste pikkus tekitab tagatud nõuetega krediidiantjatele lisakulusid ja vähendab tagatiseks antud varade väärtust. Liikmesriikides, kus ei ole kehtestatud

kohtuväliseid täitmisele pööramise menetlusi eri liiki tagatiste jaoks, peavad tagatud nõuetega krediidiandjad kasutama sageli pikaldast kohtulikku täitmisele pööramise protsessi.

- (42) Liidus kohaldatavate täitmisele pööramise menetluste tulemusena puudub krediitiasutustel ja ettevõtjatel – eelkõige VKEdel, kes sõltuvad pangakrediidist rohkem kui suuremad ettevõtjad – sageli liidus võrdne juurdepääs krediidile. Sissenõudmismäärade erinevuse tõttu eri liikmesriikides on VKEde juurdepääs pangakrediidile erinev, sest viivislaenude kuhjumisel krediitiasutuste bilansis nende krediidiandmisvõime väheneb usaldatavusnõuete ja vajaduse tõttu suunata sisemised ressursid viivislaenude probleemi lahendamisele. See vähendab kindlust, et tagatist saab eri liikmesriikides sisse nõuda, ja võib tekitada suuremaid krediidisaamiskulusid olenevalt asutamiskohast ja hoolimata VKEde tegelikust krediidivõimelisusest. Seetõttu on ühtse turu, pangandusliidu ja kapitaliturgude liidu jaoks vaja ühtset uut menetlust ning oluline on tagada, et krediitiasutustel ja ettevõtjatel, kellel on lubatud anda krediiti ja sõlmida tagatud krediidilepinguid kõikides liikmesriikides, on võimalik neid lepinguid täitmisele pöörata tõhusa ja kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise menetluse kaudu.
- (43) Tarbijate kaitsmiseks tuleks tarbijatega sõlmitavad krediidilepingud jätta käesolevas direktiivis sätestatud kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise mehhanismi kohaldamisalast välja. Füüsilisest isikust ettevõtjate kaitsmiseks ei tohiks seda mehhanismi kohaldada ka krediidilepingute suhtes, mille tagatiseks on kinnisvara, mis on asjaomase füüsilisest isikust ettevõtja peamine elukoht.
- (44) Kuna kõnealune kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise mehhanism on vabatahtlik vahend, mille kasutamises lepivad tagatud nõuetega krediidiandja ja ettevõtjast krediidivõtja kokku, tuleb krediidivõtjat teavitada selle tagajärgedest ja ka tingimustest, mille korral krediidiandja võib seda kiirendatud menetlust kasutada. Seepärast tuleks need tingimused kindlaks määrata krediidiandja ja krediidivõtja vahelises kirjalikus kokkuleppes või notariaalselt tõestatud dokumendis.
- (45) Ettevõtjast krediidivõtjate kaitsmiseks on asjakohane tagada vajalike meetmete kehtestamine, mis kindlustavad, et krediidiandjad annavad krediidivõtjatele makse tegemiseks mõistliku aja, et vältida sellist täitmisele pööramist.
- (46) Selleks et kõnealune tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise mehhanism oleks kiire ja tõhus vahend krediidi tagamiseks antud tagatisest võla sissenõudmiseks, sisaldab leping, millega tagatud nõuetega krediidiandja ja ettevõtjast krediidivõtja selle menetluse kasutamises kokku lepivad, vahetult täitmisele pööratavat õigust, mis on lepingu säte, mis võimaldab tagatisest tulenevad kohustused otse täitmisele pöörata kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise menetluse teel, ilma et selleks oleks vaja saada kohtult täitedokumenti.
- (47) Kohtuvälised täitmisele pööramise menetlused juba kehtestanud liikmesriikides on need seotud siseriikliku tsiviil-, kaubandus-, asja-, maksejõuetus- ja avaliku õiguse elementidega ning kasutatav täitmisele pööramise menetluse liik sõltub tagatiseks antud vara liigist, kusjuures kinnisvara puhul on menetluslikud elemendid rangemad ja kohaldatakse minimaalset kohtulikku järelevalvet. Seepärast peaks liikmesriikidel olema võimalik otsustada kasutatava täitmisele pööramise menetluse üle, mis tehakse tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise eesmärgil tagatud nõuetega krediidiandjatele kättesaadavaks: avalik enampakkumine või eramüük või mõne liikmesriigi raamistiku kohaselt vara sundvõõrandamine.

- (48) Selleks et tagatud nõuetega krediidiandja nõuaks sisse ainult summa, mida ettevõtjast krediivõtja talle krediidilepingu kohaselt võlgneb, peaksid liikmesriigid tagama, et tagatud nõuetega krediidiandja on kohustatud tasuma ettevõtjast krediivõtjale tagatud krediidilepingu kohase võla jääksumma ja vara müügist (pärast avalikku enampakkumist või eramüüki) saadud tulu võimaliku positiivse vahe või vara sundvõõrandamise korral võla jääksumma ja sundvõõrandamise eesmärgil tehtud vara hindamise tulemuse võimaliku positiivse vahe. On asjakohane, et kui liikmesriigid näevad ette tagatise realiseerimise vara sundvõõrandamise teel, peaks krediivõtjale makstav positiivne vahe olema tagatud krediidilepingu kohase võla jääksumma ja vara hindamise tulemuse vahe. Juhul kui selle kiirendatud täitmisele pööramise kaudu nõutakse sisse tagatud krediidilepingu kohase võla jääksummast väiksem summa, ei tohiks liikmesriigid takistada tagatud krediidilepingu pooli sõnaselgelt kokku leppimast, et tagatise realiseerimine kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise menetluse teel on krediidi tagasimaksmiseks piisav.
- (49) Liikmesriigid peaksid tagama, et kui krediidiandja annab tagatud krediidilepingu, millega nähakse ette käesolevas direktiivis sätestatud tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramine, üle kolmandale isikule, omandab see kolmas isik õiguse kasutada kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramist samadel tingimustel nagu tagatud nõuetega krediidiandja.
- (50) Selleks et maksejõuetuselset olukorda käsitlevad õigusnormid ja maksejõuetusnormid oleksid kooskõlas, peaksid liikmesriigid tagama, et kui ettevõtjast krediivõtja suhtes algatatakse ennetava restruktureerimise menetlus, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepanekus ennetava restruktureerimise ja uue võimaluse andmise kohta,³⁴ peatatakse tagatise realiseerimisel kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise menetluse teel üksikud täitemeetmed kooskõlas kohaldatavate käesolevat direktiivi ülevõtivate siseriiklike õigusnormidega. Juhul kui ettevõtjast krediivõtja suhtes algatatakse maksejõuetusmenetlus, peaks tagatise realiseerimine kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise menetluse teel samuti peatama üksikud täitemeetmed kooskõlas kohaldatavate siseriiklike õigusnormidega. Liikmesriikide pädevusse tuleks jätta otsustamine selle üle, kas tagatud nõuetega krediidiandjatel on eelisjuurdepääs tagatisele, mille suhtes kohaldatakse kõnealust kiirendatud mehhanismi, isegi kui maksejõuetusmenetlus on algatatud.
- (51) Kuna paljude kohtuvälise menetluste kohta, mida krediidasutused kasutavad krediivõtja makseviivituse korral võla sissenõudmiseks tagatisest, on andmeid veel vähe, peaksid krediidasutuste üle järelevalvet tegevad riiklikud pädevad asutused olema kohustatud koguma teavet kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise menetluse kaudu täitmisele pööratavate tagatud krediidilepingute arvu ja sellise täitmisele pööramise tähtaegade kohta. Selleks et paremini mõista kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise menetluse kasutamise tulemuslikkust liidus, peaksid liikmesriigid esitama komisjonile selle kohta kord aastas statistilisi andmeid alates ühe aasta möödumisest käesoleva direktiivi kohaldamise kuupäevast.
- (52) Ilma et see mõjutaks direktiivi 2014/17/EL, direktiivi 2008/48/EÜ ja direktiivi 93/13/EMÜ kohaste lepingueelsete kohustuste täitmist ja eesmärgiga tagada kõrgetasemeline tarbijakaitse, tuleb tarbijale õigel ajal ja enne krediidilepingu

³⁴ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse ennetava restruktureerimise raamistikke, uue võimaluse andmist ning restruktureerimise, maksejõuetuse ja maksekohustustest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid ning millega muudetakse direktiivi 2012/30/EL (COM(2016) 723 final, 22. november 2016).

tingimuste muutmist esitada selliste muudatuste selge ja täielik loetelu, nende rakendamise ajakava ja vajalikud üksikasjad ning selle riikliku ametiasutuse nimi ja aadress, kellele tarbija võib esitada kaebuse.

- (53) Kuna krediidi järelturu toimimine sõltub suurel määral järelturgu kasutavate üksuste laitmatust mainest, peaksid krediidihaldajad sisse seadma tõhusa krediidivõtjate kaebuste käsitlemise mehhanismi. Liikmesriigid peaksid tagama, et krediidiostjate ja krediidihaldajate üle järelevalvet tegevatel pädevatel asutustel on krediidivõtjate kaebuste käsitlemiseks tõhusad ja juurdepääsetavad menetlused.
- (54) Isikuandmete töötlemisele käesoleva direktiivi eesmärgil kohaldatakse nii Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/697³⁵ kui ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 45/2001³⁶ sätteid. Eelkõige tuleks isikuandmete töötlemisel käesoleva direktiivi kohaldamisel täpsustada selle eesmärk, nimetada asjakohane õiguslik alus ning järgida määruses (EL) 2016/679 sätestatud asjakohaseid turvanõudeid, samuti tuleks juhinduda vajalikkuse, proportsionaalsuse, eesmärgikohasuse ja andmete säilitamise aja proportsionaalsuse põhimõtetest. Samuti tuleks kõikidesse käesoleva direktiivi raames välja töötatavatesse ja kasutatavatesse andmetöötlussüsteemidesse lisada lõimitud isikuandmete kaitse ja vaikimisi isikuandmete kaitse. Liikmesriikide pädevate asutuste vahelise halduskoostöö ja vastastikuse abistamise puhul tuleks järgida Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/679 sätestatud isikuandmete kaitse eeskirju ning tegutseda vastavalt liidu õigusakte rakendavatele siseriiklikele andmekaitse-eeskirjadele.
- (55) Selleks et hüpoteekkrediidilepingu kohaste krediidiandja õiguste või krediidilepingu enda loovutamise kolmandale isikule ei mõjutaks tarbijakaitse taset, tuleks muuta direktiivi 2014/17/EL, millega nähakse ette, et kõnealuse direktiivi kohaldamisalasse kuuluva krediidi üleandmisel on tarbijal õigus kaitsta end krediidiostja vastu mis tahes kaitsevahenditega, mida ta sai kasutada esialgse krediidiandja vastu, ning saada loovutamise kohta teavet.
- (56) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide esitamine on põhjendatud,

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

³⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

I jaotis

Reguleerimise, kohaldamisala ja mõisted

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesoleva direktiiviga kehtestatakse ühine raamistik ja nõuded:

- (a) krediitihaldajatele, kes tegutsevad krediitiasutuse või krediitiosaja nimel seoses krediitiasutuse või tema tütarettevõtjate sõlmitud krediitilepinguga;
- (b) krediitiosajatele, kes ostavad krediitiasutuse või tema tütarettevõtjate sõlmitud krediitilepingu;
- (c) täiendava tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise ühtse mehhanismi jaoks seoses krediitandjate ja ettevõtjast krediitivõtjate vahel sõlmitud krediitilepingutega, mis on tagatisega tagatud.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesoleva direktiivi artikleid 3–22 ja 34–43 kohaldatakse järgmiste isikute suhtes:
 - (a) krediitihaldaja, kes haldab liidus asutatud krediitiasutuse või tema liidus asutatud tütarettevõtjate sõlmitud krediitilepingut ja tegutseb krediitandja nimel kooskõlas kohaldatavate liidu või siseriiklike õigusnormidega;
 - (b) krediitiosaja, kes ostab liidus asutatud krediitiasutuse või tema liidus asutatud tütarettevõtjate sõlmitud krediitilepingu ja võtab sellega endale krediitilepingu kohased krediitandja kohustused kooskõlas kohaldatavate liidu või siseriiklike õigusnormidega.
2. Käesoleva direktiivi artikleid 3, 23–33 ja 39–43 kohaldatakse krediitandjate ja ettevõtjast krediitivõtjate vahel sõlmitud krediitilepingute suhtes, mis on tagatud ettevõtjast krediitivõtjale kuuluva vallas- või kinnisvaraga, mis on antud krediitandjale krediidi tagatiseks, et kindlustada tagatud krediitilepingust tulenevate nõuete rahuldamine.
3. Käesolev direktiiv ei mõjuta direktiivi 2014/17/EL, direktiivi 2008/48/EÜ, nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ja neid üle võtvate siseriiklike õigusnormide kohaselt tarbijatele antud kaitset seoses selle kohaldamisalasse kuuluvate krediitilepingutega.
4. Käesoleva direktiivi artikleid 3–22 ja 34–43 ei kohaldata järgmise tegevuse suhtes:
 - (a) krediitilepingu haldamine liidus asutatud krediitiasutuse või tema liidus asutatud tütarettevõtjate poolt;
 - (b) sellise krediitilepingu haldamine, mida ei ole sõlminud liidus asutatud krediitiasutus või tema liidus asutatud tütarettevõtjad, välja arvatud juhul, kui sõlmitud krediitileping asendatakse sellise krediitiasutuse või tema tütarettevõtjate sõlmitud krediitilepinguga;

- (c) krediidilepingu ostmine liidus asutatud krediidasutuse või tema liidus asutatud tütarettevõtjate poolt;
 - (d) krediidilepingute üleandmine, mis toimub enne artikli 41 lõike 2 teises lõigus osutatud kuupäeva.
5. Käesoleva direktiivi artikleid 3, 23–33 ja 34–43 ei kohaldata järgmiste lepingute suhtes:
- (a) tagatud krediidilepingud, mis on sõlmitud krediidiandjate ja selliste krediidivõtjate vahel, kes on tarbijad direktiivi 2008/48/EÜ artikli 3 punkti a tähenduses;
 - (b) tagatud krediidilepingud, mis on sõlmitud krediidiandjate ja selliste ettevõtjast krediidivõtjate vahel, kes on kasumit mittetaotlevad ettevõtjad;
 - (c) tagatud krediidilepingud, mis on sõlmitud krediidiandjate ja ettevõtjast krediidivõtjate vahel ning on tagatud mõne järgmist liiki tagatisega:
 - i) finantstagatiskokkulepped direktiivi 2002/47/EÜ³⁷ artikli 2 lõike 1 punkti a tähenduses;
 - ii) elamukinnisvara, mis on ettevõtjast krediidivõtja peamine elukoht.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „krediidasutus“ – määruse (EL) nr 575/2013³⁸ artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud krediidasutus;
- (2) „krediidiandja“ – krediidasutus või juriidiline isik, kes on andnud krediiti oma kaubandus-, äri- või kutsetegevuse raames, või krediidiostja;
- (3) „krediidivõtja“ – juriidiline või füüsiline isik, kes on sõlminud krediidiandjaga krediidilepingu;
- (4) „ettevõtjast krediidivõtja“ – juriidiline või füüsiline isik, kes ei ole tarbija ja kes on sõlminud krediidiandjaga krediidilepingu;
- (5) „krediidileping“ – algselt sõlmitud, muudetud või asendatud kujul leping, millega krediidiandja annab või lubab anda krediiti maksetähtpäeva edasilükkamise, laenu või muu samalaadse finantstehingu vormis;
- (6) „tagatud krediidileping“ – krediidileping, mille on sõlminud krediidasutus või mõni muu ettevõtja, kellel on lubatud anda krediiti, ja mis on tagatud ühe järgmise tagatisega:
 - (a) hüpoteek, võlakohustus, kinnipidamisõigus või muu samaväärne pandiõigus, mida liikmesriigis tavaliselt kinnisvaraga seoses kasutatakse;

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/47/EÜ finantstagatiskokkulepete kohta (EÜT L 168, 27.6.2002, lk 43).

³⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

- (b) pant, võlakohustus, kinnipidamisõigus või muu samaväärne pandiõigus, mida liikmesriigis tavaliselt vallasvaraga seoses kasutatakse;
- (7) „krediidiostja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes ei ole krediidasutus või krediidasutuse tütarettevõtja ning kes ostab oma kaubandus-, äri- või kutsetegevuse raames krediidilepingu;
- (8) „krediidihaldaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes ei ole krediidasutus või krediidasutuse tütarettevõtja ning kes täidab krediidiandja nimel üht või mitut järgmist ülesannet:
 - (a) jälgib krediidilepingu täitmist;
 - (b) kogub ja haldab teavet krediidilepingu, krediidivõtja ja krediidilepingu tagatise seisundi kohta;
 - (c) teavitab krediidivõtjat intressimäärade, tasude või krediidilepingust tulenevate maksete muutumisest;
 - (d) teostab krediidiandja nimel krediidilepingust tulenevaid õigusi ja kohustusi ning haldab tagasimakseid;
 - (e) räägib krediidilepingu tingimused uuesti läbi krediidivõtjatega, kes ei ole kredidivahendajad direktiivi 2014/17/EL artikli 4 punkti 5 või direktiivi 2008/48/EÜ artikli 3 punkti f tähenduses;
 - (f) käsitleb krediidivõtjate kaebusi;
- (9) „päritoluliikmesriik“ – liikmesriik, kus krediidihaldaja asub või on asutatud;
- (10) „vastuvõttev liikmesriik“ – liikmesriik, mis ei ole päritoluliikmesriik ja kus krediidihaldaja on asutanud filiaali või määranud esindaja või kus krediidihaldaja osutab teenuseid;
- (11) „tarbija“ – tarbija direktiivi 2008/48/EÜ artikli 3 punkti a tähenduses.

II jaotis

Krediidihaldajad

I peatükk

Krediidihaldajatele tegevusloa andmine

Artikkel 4

Üldnõuded

1. Liikmesriigid nõuavad, et krediidihaldaja hangib päritoluliikmesriigis tegevusloa enne tegevuse alustamist liikmesriigi territooriumil kooskõlas käesolevat direktiivi ülevõtvates siseriiklikes õigusnormides sätestatud nõuetega.
2. Liikmesriigid annavad selliste tegevuslubade andmise õiguse artikli 20 lõike 3 kohaselt määratud pädevatele asutustele.

Artikkel 5

Tegevusloa andmise tingimused

3. Liikmesriigid kehtestavad artikli 4 lõikes 1 osutatud tegevusloa andmiseks järgmised tingimused:
 - (a) taotleja on liidu kodanik või Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 54 osutatud juriidiline isik;
 - (b) juriidilisest isikust taotleja juht- või haldusorgani liikmed või isikud, kes omavad taotlejas olulist osalust määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 36 tähenduses, ja füüsilisest isikust taotlejad vastavad järgmistele tingimustele:
 - i) neil on piisavalt laitmatu maine;
 - ii) neid ei ole kohtulikult ega muul samaväärsel viisil liikmesriigis karistatud raskete varavastaste kuritegude või finantstegevusega seotud või füüsilise puutumatus vastu suunatud kuritegude eest;
 - iii) nende suhtes ei ole algatatud maksejõuetusmenetlust ja nad ei ole kuulutatud pankrotis olevaks, välja arvatud juhul, kui nende õigused on siseriiklike õigusnormide kohaselt taastatud;
 - (c) taotleja on sisse seadnud asjakohase juhtimiskorra ja sisekontrollisüsteemi, mis tagavad krediitdivõtja õiguste austamise ja andmekaitse-eeskirjade järgimise kooskõlas krediitdilepingu suhtes kohaldatavate õigusnormidega;
 - (d) taotleja kohaldab asjakohaseid tegevuspõhimõtteid, mis tagavad krediitdivõtjate õiglase ja hoolsa kohtlemise, sealhulgas võttes arvesse nende finantsolukorda ja vajaduse korral selliste krediitdivõtjate vajadust võlanõustaja või sotsiaalteenuste osutaja teenuste järele;
 - (e) taotleja on sisse seadnud asjakohase ja spetsiaalse töökorra, mis tagab krediitdivõtjate kaebuste registreerimise ja käsitlemise.
2. Kui taotleja ei vasta lõikes 1 sätestatud tingimustele, keelduvad päritoluliikmesriigi pädevad asutused artikli 4 lõikes 1 osutatud tegevusloa andmisest.

Artikkel 6

Tegevusloa andmise ja sellest keeldumise menetlus

1. Liikmesriigid kehtestavad krediitihaldajatele tegevusloa andmise menetluse, mis võimaldab taotlejal esitada taotluse ja kõik andmed, mida päritoluliikmesriigi pädev asutus vajab, et kontrollida, kas taotleja vastab kõigile artikli 5 lõiget 1 ülevõtvates siseriiklikes õigusnormides sätestatud tingimustele.
2. Lõikes 1 osutatud tegevusloa taotlusele tuleb lisada järgmised dokumendid ja andmed:
 - (a) taotleja juriidilist staatust tõendavad dokumendid ja tema asutamisdokument, kui see on asjakohane;
 - (b) taotleja peakontori või registrijärgse asukoha aadress;
 - (c) nende taotleja juht- või haldusorgani liikmete isikuandmed, kes omavad selles olulist osalust määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 36 tähenduses;

- (d) tõendid, mis kinnitavad, et taotleja ja käesoleva artikli punktis c osutatud isikud vastavad artikli 5 lõike 1 punktis b sätestatud tingimustele;
 - (e) tõendid artikli 5 lõike 1 punktis c osutatud juhtimiskorra ja sisekontrollisüsteemi olemasolu kohta;
 - (f) tõendid artikli 5 lõike 1 punktis d osutatud tegevuspõhimõtete kehtestamise kohta;
 - (g) tõendid artikli 5 lõike 1 punktis e osutatud töökorra kehtestamise kohta;
 - (h) artikli 10 lõikes 1 osutatud tegevuse edasiandmise leping.
3. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused hindavad 20 tööpäeva jooksul pärast tegevusloa taotluse kättesaamist, kas taotlus on täielik. Kui taotlus on puudulik, määravad pädevad asutused tähtaja, mille jooksul taotleja peab esitama lisateabe, ja teavitavad taotlejat, kui nad peavad taotlust täielikuks.
4. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused hindavad 30 tööpäeva jooksul pärast täieliku taotluse kättesaamist, kas taotleja vastab käesolevat direktiivi ülevõtivatele siseriiklikele õigusnormidele. Pädevad asutused võtavad pärast selle hindamise lõpetamist vastu täielikult põhjendatud otsuse, millega antakse tegevusluba või keeldutakse seda andmast ning millest teatatakse taotlejale viie tööpäeva jooksul.
5. Liikmesriigid tagavad, et taotleja võib esitada kaebuse kohtule, kui päritoluliikmesriigi pädevad asutused lükkavad tegevusloa taotluse artikli 5 lõike 2 kohaselt tagasi või kui pädevad asutused ei tee tegevusloa taotluse kohta otsust kuue kuu jooksul pärast täieliku taotluse esitamist.

Artikkel 7

Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

1. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused võivad tunnistada krediitihaldajale antud tegevusloa kehtetuks, kui asjaomane krediitihaldaja:
- (a) ei ole tegevusluba kasutanud 12 kuu jooksul pärast selle saamist;
 - (b) loobub otsesõnu tegevusloast;
 - (c) on lõpetanud krediitihaldaja tegevuse vähemalt kuueks kuuks;
 - (d) on saanud tegevusloa valeandmete alusel või mõnel muul ebaausal viisil;
 - (e) ei vasta enam artikli 5 lõikes 1 sätestatud tingimustele;
 - (f) paneb toime kohaldatavate normide, sealhulgas käesolevat direktiivi ülevõtivate siseriiklike õigusnormide raske rikkumise.
2. Liikmesriigid tagavad, et kui tegevusluba tunnistatakse lõike 1 kohaselt kehtetuks, teatavad päritoluliikmesriigi pädevad asutused sellest viivitamata vastuvõtivate liikmesriikide pädevatele asutustele, juhul kui krediitihaldaja osutab artikli 11 kohaseid teenuseid.

Artikkel 8

Tegevusluba omavate krediitihaldajate register

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused loovad riikliku registri, kuhu kantakse kõik tegevusluba omavad krediidihaldajad, kellel on lubatud osutada teenuseid liikmesriigi territooriumil, sealhulgas artikli 11 kohaseid teenuseid osutavad krediidihaldajad, ning haldavad seda registrit.
2. Register tehakse veebis avalikult kättesaadavaks ja seda ajakohastatakse korrapäraselt.
3. Juhul kui tegevusluba on kehtetuks tunnistatud, ajakohastavad pädevad asutused viivitamata registrit.

Artikkel 9

Krediidihaldaja ja krediidiandja vaheline lepinguline suhe

1. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldaja osutab krediidilepingu haldamise ja sundtäitmisega seotud teenuseid krediidiandjaga sõlmitud kirjaliku lepingu alusel.
2. Lõikes 1 osutatud leping sisaldab järgmist:
 - (a) krediidihaldaja krediidihaldustegevuse üksikasjalik kirjeldus;
 - (b) krediidihaldaja tasu suurus või selle arvutamise meetod;
 - (c) kuivõrd võib krediidihaldaja esindada krediidivõtjaga suhtlemisel krediidiandjat;
 - (d) poolte kohustus järgida krediidilepingu suhtes kohaldatavaid liidu ja siseriiklike õigusnorme, sealhulgas tarbijakaitsenorme.
3. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldaja hoiab ja säilitab järgmisi andmeid vähemalt kümme aastat pärast lõikes 1 osutatud lepingu kuupäeva:
 - (a) kogu kirjavahetus nii krediidiandja kui ka krediidivõtjaga;
 - (b) kõik krediidiandjalt saadud juhtnöörid iga krediidilepingu kohta, mida ta haldab ja mille täitmist ta tagab krediidiandja nimel.
4. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldaja teeb lõikes 3 osutatud andmed pädevatele asutustele nõudmise korral kättesaadavaks.

Artikkel 10

Krediidihaldaja tegevuse edasiandmine

1. Liikmesriigid tagavad, et kui krediidihaldaja kasutab kolmandat isikut sellise tegevuse teostamiseks, mida tavaliselt teostaks see krediidihaldaja ise (edaspidi „krediidihaldusteenuse osutaja“), jääb krediidihaldaja täielikult vastutavaks kõigi käesolevat direktiivi ülevõtivate siseriiklike õigusnormide kohaste kohustuste täitmise eest. Krediidihaldustegevuse edasiandmise suhtes kohaldatakse järgmisi tingimusi:
 - (a) krediidihaldaja ja krediidihaldusteenuse osutaja vahel tegevuse edasiandmise kohta kirjaliku lepingu sõlmimine, millega krediidihaldusteenuse osutajat kohustatakse järgima krediidilepingu suhtes kohaldatavaid liidu või siseriiklike õigusnorme;
 - (b) käesoleva direktiivi kohaseid krediidihaldaja kohustusi ei või edasi anda;
 - (c) lepingulist suhet ega krediidihaldaja kohustusi tema klientide vastu ei muudeta;

- (d) krediidihaldajale tegevusloa andmise tingimusi, mis on sätestatud artikli 5 lõikes 1, ei muudeta;
 - (e) tegevuse edasiandmine krediidihaldusteenuse osutajale ei takista artiklite 12 ja 20 kohast pädevate asutuste järelevalvet krediidihaldaja üle;
 - (f) krediidihaldajal on vahetu juurdepääs kogu asjakohasele teabele krediidihaldusteenuse osutajale edasiantud teenuste kohta;
 - (g) krediidihaldaja säilitab pädevuse ja ressursid, mis võimaldavad teostada edasiantud tegevust pärast tegevuse edasiandmise lepingu lõppemist.
2. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldaja hoiab ja säilitab andmeid kõigi krediidihaldusteenuse osutajale antud juhtnõuade kohta kümme aastat pärast lõikes 1 osutatud lepingu kuupäeva.
 3. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldaja ja krediidihaldusteenuse osutaja teevad lõikes 2 osutatud teabe pädevatele asutustele nõudmise korral kättesaadavaks.

II peatükk

Piiriülene krediidihaldus

Artikkel 11

Vabadus teostada krediidihaldustegevust vastuvõtvas liikmesriigis

1. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldajal, kes on saanud päritoluliikmesriigis artikli 5 kohaselt tegevusloa, on õigus osutada liidus selle tegevusloaga hõlmatud teenuseid.
2. Liikmesriigid tagavad, et kui päritoluliikmesriigis artikli 5 kohaselt tegevusloa saanud krediidihaldaja kavatab osutada teenuseid vastuvõtvas liikmesriigis, esitab ta päritoluliikmesriigi pädevale asutusele järgmise teabe:
 - (a) vastuvõttev liikmesriik, kus krediidihaldaja kavatab teenuseid osutada;
 - (b) vastuvõtvas liikmesriigis asutatud filiaali aadress, kui see on asjakohane;
 - (c) vastuvõtvas liikmesriigis määratud esindaja nimi ja aadress, kui see on asjakohane;
 - (d) vastuvõtvas liikmesriigis teostatava krediidihaldustegevuse juhtimise eest vastutavate isikute nimed;
 - (e) vajaduse korral teave meetmete kohta, mis võetakse töökorra, juhtimiskorra ja sisekontrollisüsteemi kohandamiseks, et tagada vastavus krediidilepingu suhtes kohaldatavatele õigusnormidele.
3. Päritoluliikmesriigi pädevad asutused edastavad 30 tööpäeva jooksul pärast lõikes 2 osutatud teabe saamist kõnealuse teabe vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele, kes viivitamata kinnitavad selle kättesaamist. Päritoluliikmesriigi pädevad asutused teavitavad seejärel krediidihaldajat teabe kättesaamise kinnitusest.
4. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldaja võib esitada kaebuse kohtule, kui päritoluliikmesriigi pädevad asutused jätavad teabe edastamata.

5. Liikmesriigid tagavad, et kui päritoluliikmesriigi pädevad asutused on lõikes 2 osutatud teabe edastanud, võib krediidihaldaja alustada vastuvõtvast liikmesriigis teenuste osutamist alates järgmistest kuupäevadest, olenevalt sellest, kumb on varasem:
 - (a) pärast vastuvõtva liikmesriigi pädevatelt asutustelt lõikes 3 osutatud teabe kättesaamist kinnitava teate saamist;
 - (b) punktis a osutatud teate kättesaamise kinnituse puudumisel pärast kahe kuu möödumist lõikes 3 osutatud teabe esitamise kuupäevast.
6. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldaja teatab päritoluliikmesriigi pädevale asutusele lõike 3 kohaselt edastatud teabe hilisematest muudatustest lõigetes 3–5 sätestatud korras.
7. Liikmesriigid tagavad, et vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused kannavad artiklis 8 osutatud registrisse krediidihaldajad, kellel on lubatud teostada krediidihaldustegevust selle liikmesriigi territooriumil, ja päritoluliikmesriigi andmed.

Artikkel 12

Järelevalve piiriüleseid teenuseid osutavate krediidihaldajate üle

1. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused kontrollivad ja hindavad pidevalt, kas vastuvõtvast liikmesriigis teenuseid osutav krediidihaldaja vastab käesoleva direktiivi nõuetele.
2. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevatel asutustel on õigus teha krediidihaldajate üle järelevalvet, uurimisi ja määrata halduskaristusi ning võtta parandusmeetmeid seoses nende tegevusega vastuvõtvast liikmesriigis.
3. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused teavitavad krediidihaldaja suhtes võetavatest meetmetest vastuvõtva liikmesriigi pädevaid asutusi.
4. Liikmesriigid tagavad, et kui päritoluliikmesriigis asuv või asutatud krediidihaldaja on asutanud filiaali või määranud esindaja vastuvõtvast liikmesriigis, teevad päritoluliikmesriigi pädevad asutused ja vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused tihedat koostööd oma käesolevas direktiivis sätestatud ülesannete ja kohustuste täitmisel, eelkõige kui nad teevad kontrollimisi, uurimisi või kohapealseid kontrole asjaomases filiaalis või asjaomase esindaja suhtes.
5. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused paluvad käesolevas direktiivis sätestatud ülesannete ja kohustuste täitmisel vastuvõtva liikmesriigi pädevatelt asutustelt abi kohapealse kontrolli tegemiseks vastuvõtvast liikmesriigis asutatud filiaalis või vastuvõtvast liikmesriigis määratud esindaja suhtes.
6. Liikmesriigid tagavad ka, et vastuvõtva liikmesriigi pädevatel asutustel on õigus otsustada igal üksikul juhul kõige asjakohasema meetme üle, mis võetakse päritoluliikmesriigi pädevate asutuste abitaotluse rahuldamiseks.
7. Kui vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused otsustavad teha kohapealset kontrolli päritoluliikmesriigi pädevate asutuste nimel, teevad nad kontrolli tulemused viivitamata teatavaks päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele.
8. Vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused võivad omal algatusel kontrollida ja uurida krediidihaldustegevust, mida selle liikmesriigi territooriumil teostab

päritoluliikmesriigis tegevusloa saanud krediidihaldaja. Vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused teevad nende kontrollimiste ja uurimiste tulemused viivitamata teatavaks päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele.

9. Liikmesriigid tagavad, et kui vastuvõtva liikmesriigi pädevatel asutustel on tõendeid selle kohta, et liikmesriigi territooriumil artikli 11 kohaselt teenuseid osutav krediidihaldaja ei täida käesolevat direktiivi ülevõtvatest siseriiklikest õigusnormidest tulenevaid kohustusi, edastavad nad need tõendid päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele ja paluvad neil võtta asjakohaseid meetmeid.
10. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused teevad vastuvõtva liikmesriigi esitatud tõendite alusel algatatud haldus- või muu menetluse või krediidihaldajale määratud karistuste ja võetud parandusmeetmete üksikasjad või meetmete mittevõtmist põhjendava otsuse teatavaks tõendid esitanud vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele hiljemalt kahe kuu jooksul pärast lõikes 8 osutatud taotluse saamist. Pärast menetluse algatamist teavitavad päritoluliikmesriigi pädevad asutused selle seisust korrapäraselt vastuvõtva liikmesriigi pädevaid asutusi.
11. Liikmesriigid tagavad, et kui pärast päritoluliikmesriigi teavitamist ei ole mõistliku aja jooksul võetud asjakohaseid meetmeid või kui krediidihaldaja ei täida päritoluliikmesriigi pädevate asutuste võetud meetmetest hoolimata või kiireloomulistel juhtudel endiselt käesoleva direktiivi kohaseid kohustusi, võivad vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused pärast päritoluliikmesriigi pädevate asutuste viivitamata teavitamist määrata asjakohaseid halduskaristusi ja võtta parandusmeetmeid, et tagada oma territooriumil käesoleva direktiivi sätete järgimine.

III jaotis

Krediidiostjad

Artikkel 13

Õigus saada krediidilepingu kohta teavet

1. Liikmesriigid tagavad, et krediidiandja esitab krediidiostjale kogu vajaliku teabe, mis võimaldab krediidiostjal hinnata krediidilepingu väärtust ja selle lepingu väärtusele vastava summa sissenõudmise tõenäosust enne krediidilepingu üleandmise lepingu sõlmimist.
2. Liikmesriigid nõuavad, et krediidiasutus või krediidiasutuse tütarettevõtja, kes annab krediidilepingu üle krediidiostjale, esitaks käesoleva direktiivi artikli 20 lõike 3 ja direktiivi 2013/36/EL³⁹ artikli 4 kohaselt määratud pädevatele asutustele järgmise teabe:
 - (a) krediidilepingu tagatiseks oleva vara liik, sealhulgas teave selle kohta, kas tegemist on tarbijatega sõlmitud krediidilepinguga;
 - (b) krediidilepingu väärtus;
 - (c) krediidivõtja ja krediidiostja ning vajaduse korral tema artikli 17 kohaselt määratud esindaja nimi ja aadress.

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

3. Lõikes 2 osutatud pädevad asutused edastavad kõnealuses lõikes osutatud teabe ja muu teabe, mida nad peavad oma käesoleva direktiivi kohaste ülesannete täitmiseks vajalikuks, viivitamata selle liikmesriigi pädevatele asutustele, kus krediidiostja või tema artikli 17 kohaselt määratud esindaja on asutatud, ja krediidiostja asutamise- või asukohaliikmesriigi pädevatele asutustele.
4. Lõikeid 1, 2 ja 3 kohaldatakse kooskõlas määruse (EL) 2016/679 ja määrusega (EÜ) nr 45/2011.

Artikkel 14

Viivislaenu andmeid käsitlevad tehnilised standardid

1. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse vorme, mida krediidiastutusest krediidiandjad kasutavad artikli 13 lõikes 1 osutatud teabe esitamiseks, et anda krediidiostjatele kontrollimiseks, finantsalase hoolsuskohustuse täitmiseks ja krediidilepingu hindamiseks üksikasjalikku teavet oma pangaportfellis olevate krediidiriski positsioonide kohta.
2. Euroopa Pangandusjärelevalve esitab rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [31. detsembriks 2018].
3. Komisjonile antakse õigus võtta vastu lõikes 1 osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1093/2010⁴⁰ artikliga 15.

Artikkel 15

Krediidiostjate kohustused

1. Liikmesriigid tagavad, et artikli 17 lõikes 1 osutatud krediidiostja esindaja määrab liidus asutatud krediidiastutuse või tema liidus asutatud tütarettevõtja või tegevusluba omava krediidihaldaja teostama krediidiastutustegevust seoses tarbijatega sõlmitud krediidilepingutega.
2. Liikmesriigid tagavad, et krediidiostja suhtes ei kohaldata krediidilepingute ostmisel mis tahes muid täiendavaid nõudeid peale käesolevat direktiivi ülevõtvates siseriiklikes õigusnormides sätestatud nõuete.

Artikkel 16

Krediidiastutuste, krediidiastutuste ja nende tütarettevõtjate kasutamine

1. Liikmesriigid nõuavad, et krediidiostja või vajaduse korral tema artikli 17 kohaselt määratud esindaja teataks krediidiostja või tema esindaja asukoha- või asutamislükmesriigi pädevatele asutustele selle krediidiastutuse, tema tütarettevõtja või krediidiastutuse nime ja aadressi, kelle ta on määranud teostama krediidiastutustegevust seoses üleantud krediidilepinguga.
2. Kui krediidiostja või artikli 17 kohaselt määratud esindaja määrab krediiti haldama muu krediidiastutuse või tütarettevõtja või krediidiastutuse, teatab ta sellest lõikes 1

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

osutatud pädevatele asutustele vähemalt kaks nädalat ette ning esitab selle uue krediidasutuse, tütaretevõtja või krediidihaldaja nime ja aadressi, kelle ta on määranud teostama krediidihaldustegevust seoses üleantud krediidilepinguga.

3. Liikmesriigid nõuavad, et krediidiostja või vajaduse korral tema artikli 17 kohaselt määratud esindaja asukoha- või asutamislükmesriigi pädevad asutused edastaksid artikli 13 lõike 3 kohaselt saadud teabe põhjendamatu viivitusega lõigetes 1 ja 2 osutatud krediidasutuse, tema tütaretevõtja või krediidihaldaja järelevalve eest vastutavatele pädevatele asutustele.

Artikkel 17

Väljaspool liitu asutatud krediidiostjate esindajad

1. Liikmesriigid näevad ette, et krediidilepingute üleandmise korral on väljaspool liitu asuv või asutatud krediidiostja määranud kirjalikult esindaja, kelle asu- või asutamiskoht on liidus.
2. Pädevad asutused pöörduvad kõikides käesoleva direktiivi pideva järgimisega seotud küsimustes lõikes 1 osutatud esindaja poole lisaks krediidiostjale või viimase asemel ning esindaja on täielikult vastutav käesolevat direktiivi ülevõtivate siseriiklike õigusnormidega krediidiostjale pandud kohustuste täitmise eest.

Artikkel 18

Krediidilepingu vahetu täitmisele pööramine krediidiostjate poolt

1. Liikmesriigid tagavad, et krediidiostja või vajaduse korral tema artikli 17 kohaselt määratud esindaja teatab krediidiostja või tema esindaja asukoha- või asutamislükmesriigi pädevatele asutustele, et ta kavatses krediidilepingu vahetult täitmisele pöörata ja esitab järgmise teabe:
 - (a) krediidilepingu tagatiseks oleva vara liik, sealhulgas teave selle kohta, kas tegemist on tarbijatega sõlmitud krediidilepinguga;
 - (b) krediidilepingu väärtus;
 - (c) krediidivõtja ja krediidiostja või tema artikli 17 kohaselt määratud esindaja nimi ja aadress.
2. Liikmesriigid nõuavad, et lõikes 1 osutatud pädevad asutused edastaks lõike 1 kohaselt saadud teabe põhjendamatu viivitusega krediidivõtja asutamislükmesriigi pädevatele asutustele.

Artikkel 19

Krediidilepingu üleandmine krediidiostja poolt

1. Liikmesriigid nõuavad, et krediidiostja või vajaduse korral tema artikli 17 kohaselt määratud esindaja, kes annab krediidilepingu üle teisele krediidiostjale, teeks artikli 18 lõikes 1 osutatud pädevatele asutustele teatavaks krediidilepingu üleandmise ning uue krediidiostja ja vajaduse korral tema artikli 17 kohaselt määratud esindaja nime ja aadressi.

- Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud pädevad asutused edastavad artikli 13 lõike 3 kohaselt saadud teabe põhjendamatu viivitusega uue krediidiostja ja vajaduse korral tema esindaja asukoha- või asutamislisliikmesriigi pädevatele asutustele.

IV JAOTIS

Järelevalve

Artikkel 20

Pädevate asutuste tehtav järelevalve

- Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldajad ja vajaduse korral krediidihaldusteenuse osutajad, kellele tegevus on artikli 10 kohaselt edasi antud, järgivad pidevalt käesolevat direktiivi ülevõtvaid siseriiklike õigusnorme, ja tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused teevad õigusnormide järgimise hindamiseks selle tegevuse üle piisavat järelevalvet.
- Krediidiostjate või vajaduse korral nende artikli 17 kohaselt määratud esindajate asukoha- või asutamislisliikmesriik tagab, et lõikes 1 osutatud pädevad asutused vastutavad järelevalve eest nende kohustuste täitmise üle, mis on sätestatud artiklites 15–19 seoses krediidiostjatega või vajaduse korral nende artikli 17 kohaselt määratud esindajatega.
- Liikmesriigid määravad pädevad asutused, kes vastutavad käesolevat direktiivi ülevõtvates siseriiklikes õigusnormides sätestatud ülesannete ja kohustuste täitmise eest.
- Kui liikmesriigid määravad lõike 3 kohaselt mitu pädevat asutust, määravad nad kindlaks nende vastavad ülesanded.
- Liikmesriigid tagavad, et kehtestatakse asjakohased meetmed, mis võimaldavad lõike 3 kohaselt määratud pädevatel asutustel saada krediidiostjatelt või nende esindajatelt, krediidihaldajatelt, krediidihaldusteenuse osutajatelt, kellele krediidihaldaja annab artikli 10 kohaselt tegevuse edasi, krediidiostjatelt ja muudelt isikutelt või avaliku sektori asutustelt vajaliku teabe järgimise ülesannete täitmiseks:
 - käesolevat direktiivi ülevõtvate siseriiklike õigusnormides sätestatud nõuete pideva järgimise hindamine;
 - nende nõuete võimalike rikkumiste uurimine;
 - halduskaristuste määramine ja parandusmeetmete võtmine kooskõlas artiklit 22 ülevõtvate õigusnormidega.
- Liikmesriigid tagavad, et lõike 3 kohaselt määratud pädevatel asutustel on käesolevas direktiivis sätestatud ülesannete ja kohustuste täitmiseks vajalikud eriteadmised, ressursid, tegevussuutlikkus ja õigused.

Artikkel 21

Pädevate asutuste järelevalvealased kohustused ja õigused

- Liikmesriigid tagavad, et artikli 20 lõike 3 kohaselt määratud päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele antakse kõik nende käesolevast direktiivist tulenevate

ülesannete ja kohustuste täitmiseks vajalikud järelevalve-, uurimis- ja karistamisvolitused, sealhulgas:

- (a) õigus anda tegevusluba või selle andmisest keelduda vastavalt artiklile 5;
 - (b) õigus tegevusluba kehtetuks tunnistada vastavalt artiklile 7;
 - (c) õigus teha kohapeal ja väljaspool tehtavat kontrolli;
 - (d) õigus määrata halduskaristusi ja võtta parandusmeetmeid kooskõlas artiklit 22 ülevõtivate õigusnormidega;
 - (e) õigus läbi vaadata krediidihaldajate ja krediidihaldusteenuse osutajate vahel artikli 10 lõike 1 kohaselt sõlmitud tegevuse edasiandmise lepinguid.
2. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused hindavad vähemalt kord aastas artikli 5 lõike 1 punktides c, d ja e sätestatud nõuete täitmist krediidihaldaja poolt.
 3. Liikmesriigid määravad kindlaks lõikes 2 osutatud hindamise ulatuse, võttes arvesse asjaomase krediidihaldaja tegevuse mahtu, laadi, ulatust ja keerukust.
 4. Päritoluliikmesriigi pädevad asutused teevad korrapäraselt ja vähemalt kord aastas vastuvõtivate liikmesriikide pädevatele asutustele teatavaks lõikes 2 osutatud hindamise tulemused, sealhulgas määratud halduskaristuste või võetud parandusmeetmete üksikasjad.
 5. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused vahetavad lõikes 2 osutatud hindamise käigus kogu vajalikku teavet, mis võimaldab neil täita oma käesolevast direktiivist tulenevaid ülesandeid.
 6. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädev asutus võib nõuda, et krediidihaldaja, krediidihaldusteenuse osutaja või krediidiostja või tema artikli 17 kohaselt määratud esindaja, kes ei täida käesolevat direktiivi ülevõtivate siseriiklike õigusnormide nõudeid, võtaks juba varakult kõik nende õigusnormide järgimiseks vajalikud meetmed.

Artikkel 22

Halduskaristused ja parandusmeetmed

1. Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad asjakohaste halduskaristuste ja parandusmeetmete kohta, mida kohaldatakse vähemalt järgmistes olukordades:
 - (a) krediidihaldaja ei sõlmi tegevuse edasiandmise lepingut või sõlmib selle artiklit 10 ülevõtvaid õigusnorme rikkudes või krediidihaldusteenuse osutaja, kellele tegevus edasi anti, rikub raskelt kohaldatavaid õigusnorme, sealhulgas käesolevat direktiivi ülevõtvaid siseriiklike õigusnorme;
 - (b) krediidihaldaja juhtimiskord ja sisekontrollisüsteem ei taga krediidivõtja õiguste austamist ega andmekaitsenormide järgimist;
 - (c) krediidihaldaja tegevuspõhimõtted on krediidivõtjate nõuetekohaseks kohtlemiseks kooskõlas artikli 5 lõike 1 punktiga d ebasobivad;
 - (d) krediidihaldaja töökord ei taga krediidivõtjate kaebuste registreerimist ega käsitlemist vastavalt käesolevat direktiivi ülevõtva siseriiklike õigusnormides sätestatud kohustustele;

- (e) krediidiostja või vajaduse korral tema artikli 17 kohaselt määratud esindaja ei esita artikleid 16, 18 ja 19 ülevõtvate siseriiklike õigusnormidega ette nähtud teavet;
 - (f) krediidiostja või vajaduse korral tema artikli 17 kohaselt määratud esindaja ei täida artiklit 15 ülevõtvates siseriiklikes õigusnormides sätestatud nõuet;
 - (g) krediidiostja ei täida artiklit 17 ülevõtvates siseriiklikes õigusnormides sätestatud nõuet.
2. Lõikes 1 osutatud karistused ja meetmed peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad ning hõlmama vähemalt järgmist:
- (a) krediidihaldajana tegutsemiseks antud tegevusloa tühistamine;
 - (b) korraldus, milles nõutakse, et krediidihaldaja või krediidiostja või vajaduse korral tema artikli 17 kohaselt määratud esindaja heastaks rikkumise ning lõpetaks sellise tegevuse ja hoiduks selle tegevuse kordamisest;
 - (c) rahaline halduskaristus.
3. Liikmesriigid tagavad ka, et halduskaristusi ja parandusmeetmeid rakendatakse tõhusalt.
4. Liikmesriigid tagavad, et halduskaristuse või muu parandusmeetme laadi ja rahalise halduskaristuse suuruse kindlaksmääramisel võtavad pädevad asutused vajadust mööda arvesse kõiki järgmisi asjaolusid:
- (a) rikkumise raskus ja kestus;
 - (b) rikkumise toime pannud krediidihaldaja või krediidiostja või vajaduse korral tema artikli 17 kohaselt määratud esindaja vastutuse ulatus;
 - (c) rikkumise toime pannud krediidihaldaja või krediidiostja finantsseisund, millele osutab näiteks juriidilise isiku kogukäive või füüsilise isiku aastane sissetulek;
 - (d) rikkumise toime pannud krediidihaldaja või krediidiostja või vajaduse korral tema artikli 17 kohaselt määratud esindaja poolt rikkumisega teenitud kasumi või välditud kahju suurus, kui neid saab kindlaks teha;
 - (e) rikkumisega kolmandatele isikutele tekitatud kahju, kui seda kahju saab kindlaks teha;
 - (f) rikkumise toime pannud krediidihaldaja või krediidiostja ja pädevate asutuste koostöö ulatus;
 - (g) rikkumise toime pannud krediidihaldaja või krediidiostja või vajaduse korral tema artikli 17 kohaselt määratud esindaja varasemad rikkumised;
 - (h) rikkumise tegelikud või võimalikud süsteemsed tagajärjed.
5. Kui lõikes 1 osutatud olukord puudutab juriidilisi isikuid, tagavad liikmesriigid ka, et pädevad asutused kohaldavad lõikes 2 sätestatud halduskaristusi ja parandusmeetmeid juht- või haldusorgani liikmete ja muude siseriiklike õigusnormide kohaselt rikkumise eest vastutavate isikute suhtes.
6. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused annavad enne otsuse tegemist käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud halduskaristuste või parandusmeetmete määramise kohta asjaomasele krediidihaldajale või krediidiostjale või vajaduse korral tema artikli 17 kohaselt määratud esindajale võimaluse esitada oma seisukohad.

7. Liikmesriigid tagavad, et iga otsus, millega määratakse lõikes 2 sätestatud halduskaristused või parandusmeetmed, on nõuetekohaselt põhjendatud ja et selle võib edasi kaevata.

V JAOTIS

Tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuväline täitmisele pööramine

Artikkel 23

Tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise vabatahtliku kasutamise tingimused

1. Liikmesriigid tagavad, et krediidiandja võib kasutada tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise mehhanismi, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
- (a) krediidiandja ja ettevõtjast krediidivõtja on mehhanismi kasutamises kokku leppinud kirjalikult või notariaalselt kinnitatud kujul, kui liikmesriik seda ette näeb, ning kokkuleppes täpsustatakse täitmist tingiv juhtum ja tähtaeg, mille jooksul ettevõtjast krediidivõtja võib pärast selle juhtumi toimumist makse tasuda, et vältida tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise rakendamist;
 - (b) ettevõtjast krediidivõtjat on selgelt teavitatud tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise kohaldamisest ja tagajärgedest enne punktis a osutatud kokkuleppe sõlmimist;
 - (c) krediidiandja on nelja nädala jooksul pärast täitmist tingivat juhtumit või hiljem, kui see on krediidiandja ja ettevõtjast krediidivõtja vahel kokku lepitud, teinud ettevõtjast krediidivõtjale kirjalikult teatavaks kõik järgmise:
 - i) krediidiandja kavatsus vara tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise mehhanismi kaudu realiseerida, et täita tagatud krediidilepingust tulenevad lepingulised kohustused;
 - ii) kohaldatava täitmisele pööramise meetme liik, nagu on osutatud artiklites 25 ja 26;
 - iii) tähtaeg makse tasumiseks enne punktis a osutatud tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise mehhanismi kasutamist;
 - iv) tagatud krediidilepingu makseviivituse summa, mis tuleb tasuda vastavalt tagatud krediidilepingust tulenevatele lepingulistele kohustustele;
 - (d) ettevõtjast krediidivõtja ei ole punktis c osutatud krediidiandja teates kindlaks määratud summat täielikult tasunud.

Lõike 1 kohaldamisel hõlmab lõike 1 punktis a osutatud kokkulepe vahetult täitmisele pööratavat õigust.

Lõike 1 punkti a kohaldamisel võivad liikmesriigid ette näha, et kui ettevõtjast krediivõtja on maksnud vähemalt 85 % tagatud krediidilepingu järgsest summast, võib selles punktis osutatud tähtaega pikendada vähemalt kuue kuu võrra.

2. Liikmesriigid tagavad, et kui tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise mehhanism on lõike 1 kohaselt kasutatav, ei ole ettevõtjast krediivõtjal lubatud müüa tagatiseks antud vara pärast lõike 1 punktis c osutatud teate kättesaamist ning tal on üldine kohustus teha koostööd ja esitada kogu asjakohane teave.
3. Liikmesriigid tagavad, et krediidiandja võimaldab ettevõtjast krediivõtjale mõistliku tähtaja makse tegemiseks ja teeb mõistlikke jõupingutusi, et vältida tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise mehhanismi kasutamist.

Artikkel 24

Täitmisele pööramine

1. Liikmesriigid tagavad, et tagatise võib realiseerida vastavalt tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälisele täitmisele pööramise mehhanismile.
2. Liikmesriigid näevad lõikes 1 osutatud tagatise realiseerimiseks ette vähemalt ühe järgmise viisi või mõlemad järgmised viisid iga pandiõiguse ja tagatise liigi jaoks:
 - a) avalik enampakkumine,
 - b) eramüük.

Liikmesriigid võivad kummagi viisi puhul ette näha, et vajaduse korral määratakse notar, kohtutäitur või mõni muu ametiisik, et tagada müügitulu tõhus ja kiire jaotamine ning tagatise üleandmine omandajale või kaitsta krediivõtjate õigusi.
3. Kui liikmesriigid kehtestavad kohtuvälise täitmisele pööramise menetluse vara sundvõõrandamise teel, kohaldatakse krediidiandja õiguse suhtes säilitada vara ettevõtjast krediivõtja vastutuse täielikuks või osaliseks kandmiseks asjaomases liikmesriigis kohaldatavaid õigusnorme. Liikmesriigid tagavad, et vara sundvõõrandamise korral on positiivne vahe, mis tuleb krediivõtjale maksta, tagatud krediidilepingu kohase võla jääksumma ja vara hindamise tulemuse vahe.
4. Lõikes 2 osutatud realiseerimise kohaldamisel tagavad liikmesriigid, et krediidiandja korraldab vara hindamise eesmärgiga määrata avaliku enampakkumise ja eramüügi korral kindlaks baashind ning et on täidetud järgmised tingimused:
 - (a) krediidiandja ja ettevõtjast krediivõtja lepivad kokku määratava hindaja;
 - (b) hindamise teeb sõltumatu hindaja;
 - (c) hindamine on õiglane ja realistlik;
 - (d) hindamine tehakse spetsiaalselt tagatise realiseerimiseks pärast täitmist tingiva juhtumi toimumist;
 - (e) ettevõtjast krediivõtjal on õigus hindamine kohtus vaidlustada kooskõlas artikliga 29.
5. Punkti a kohaldamisel, kui pooled ei suuda lõikes 2 osutatud tagatise realiseerimise eesmärgil hindaja määramises kokku leppida, määratakse hindaja kohtu otsusega

kooskõlas ettevõtjast krediivõtja asutamise- või asukohaliikmesriigi õigusnormidega.

Artikkel 25

Avalik enampakkumine

1. Liikmesriigid tagavad, et tagatise realiseerimine avaliku enampakkumise teel toimub vastavalt järgmistele tingimustele:
 - (a) krediidiandja on vähemalt kümme päeva enne avalikku enampakkumist teatanud avalikult selle enampakkumise aja ja koha;
 - (b) krediidiandja on teinud mõistlikke jõupingutusi, et kohale tuleks suurim arv võimalikke ostjaid;
 - (c) krediidiandja on vähemalt kümme päeva enne avalikku enampakkumist teatanud ettevõtjast krediivõtjale ja kõigile kolmandatele isikutele, kellel on osalus varas või õigus varale, avaliku enampakkumise toimumisest ning täpsustanud selle aja ja koha;
 - (d) enne avalikku enampakkumist on tehtud vara hindamine;
 - (e) vara baashind on vähemalt võrdne enne avalikku enampakkumist tehtud hindamisel saadud summaga;
 - (f) vara võib müüa kuni 20 % alandatud hinnaga, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:
 - i) ükski ostja ei ole teinud avalikul enampakkumisel pakkumist, mis on kooskõlas punktide e ja f nõuetega;
 - ii) vara seisund võib peatselt halveneda.
2. Liikmesriigid võivad ette näha, et kui vara ei õnnestu müüa avaliku enampakkumise teel, korraldatakse tagatise realiseerimiseks eramüük.
3. Kui liikmesriik näeb ette teise avaliku enampakkumise korraldamise, kohaldatakse lõike 1 punkte a–e, kuid vara võib müüa veelgi suurema allahindlusega, mille määravad kindlaks liikmesriigid.

Artikkel 26

Eramüük

1. Liikmesriigid tagavad, et tagatise realiseerimine eramüügi teel toimub vastavalt järgmistele tingimustele:
 - (a) krediidiandja on teinud mõistlikke jõupingutusi võimalike ostjate tähelepanu võitmiseks, sealhulgas asjakohast avalikku reklaami;
 - (b) krediidiandja on teatanud ettevõtjast krediivõtjale ja kõigile kolmandatele isikutele, kellel on osalus varas või õigus varale, oma kavatsusest vara müüa vähemalt kümme päeva enne vara müügiks pakkumist;
 - (c) enne eramüüki on tehtud vara hindamine või avalik enampakkumine vastavalt artikli 25 lõike 1 punktile c;

- (d) vara soovitushind on ajal, mil vara pakutakse eramüügiks, vähemalt võrdne punktis c osutatud hindamisel kindlaks määratud summaga;
 - (e) vara võib müüa kuni 20 % alandatud hinnaga, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:
 - i) ükski ostja ei ole teinud 30 päeva jooksul pakkumist, mis on kooskõlas punktide d ja e nõuetega;
 - ii) vara seisund võib peatselt halveneda.
2. Liikmesriigid näevad ette, et kui vara ei ole 30 päeva jooksul pärast selle müügiks pakkumist eramüügi teel müüdud, reklaamib krediidiandja müüki avalikult veel vähemalt 30 päeva jooksul enne mis tahes ostu-müügitehingu sõlmimist.
3. Kui liikmesriik näeb ette teise eramüügi korraldamise, kohaldatakse lõike 1 punkte a–d, kuid vara võib müüa veelgi suurema allahindlusega, mille määravad kindlaks liikmesriigid.

Artikkel 27

Konkureerivad pandiõigused

Liikmesriigid näevad ette, et sama tagatise suhtes olevate konkureerivate pandiõiguste eelisseisundit ei mõjuta ühe sellise õiguse kasutamine käesolevat direktiivi ülevõtvates siseriiklikes õigusnormides sätestatud korras.

Artikkel 28

Täitmisele pööramise vaidlustamise õigus

Liikmesriigid tagavad, et ettevõtjast krediidivõtjal on õigus vaidlustada tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise mehhanismi kasutamine siseriiklikus kohtus, kui tagatiseks antud vara müüki ei korraldata kooskõlas artikli 24 lõiget 3 ning artikleid 25 ja 26 ülevõtvate siseriiklike õigusnormidega või vara hindamist ei tehtud kooskõlas artikli 24 lõiget 4 ülevõtvate siseriiklike õigusnormidega.

Artikkel 29

Ülemäärase summa tagastamine

Liikmesriigid tagavad, et krediidiandja on kohustatud tasuma ettevõtjast krediidivõtjale tagatud krediidilepingu järgse võla jääksumma ja vara müügist saadud tulu positiivse vahe.

Artikkel 30

Võla jääksumma arveldamine

Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 20XX/XX⁴¹ artiklite 19–23 kohaldamist, võivad liikmesriigid juhul, kui tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu [...] direktiiv (EL) .../..., milles käsitletakse ennetava restruktureerimise raamistikke, uue võimaluse andmist ning restruktureerimise, maksejõuetuse ja

kohtuvälise täitmisele pööramise mehhanismi rakendamise järel saadud summa on väiksem kui tagatud krediidilepingu kohase võla jääksumma, näha ette kõigi asjaomase krediidilepingu kohaste kohustuste arveldamise kooskõlas kohaldatavate siseriiklike õigusnormidega.

Artikkel 31

Tagatud krediidilepingute üleandmine kolmandatele isikutele

Liikmesriigid tagavad, et kui krediidiasutus või tema tütarettevõtja annab tagatud krediidilepingu, millega nähakse ette õigus kasutada tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälisest täitmisele pööramist, üle kolmandale isikule, omandab asjaomane kolmas isik õiguse kasutada ettevõtjast krediidivõtja makseviivituse korral seda tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälisest täitmisele pööramise mehhanismi samadel tingimustel nagu krediidiasutus.

Artikkel 32

Restruktureerimis- ja maksejõuetusmenetlus

1. Käesolev direktiiv ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 20XX/XX⁴² kohaldamist.
2. Liikmesriigid tagavad, et kui ettevõtjast krediidivõtja suhtes algatatakse maksejõuetusmenetlus, peatatakse tagatise realiseerimisel vastavalt käesolevat direktiivi ülevõtivatele siseriiklikele õigusnormidele üksikud täitemeetmed kooskõlas kohaldatavate siseriiklike õigusnormidega.

Artikkel 33

Andmete kogumine

1. Liikmesriigid ja krediidiasutuste puhul nende üle järelevalvet tegevad pädevad asutused koguvad kord aastas krediidiandjatelt teavet, milles täpsustatakse tagatistest tulenevate kohustuste kiirendatud kohtuvälise täitmisele pööramise teel täitmisele pööratud krediidilepingute arv ja sellise täitmisele pööramise tähtsajad.
2. Liikmesriigid ja krediidiasutuste puhul nende üle järelevalvet tegevad pädevad asutused koguvad kord aastas krediidiandjatelt järgmist teavet:
 - a) käesolevat direktiivi ülevõtivate siseriiklike õigusnormide kohaste algatatud, pooleliolevate ja lõpetatud menetluste arv, sealhulgas:
 - i) vallasvaraga seotud menetluste arv;
 - ii) kinnisvaraga seotud menetluste arv;
 - b) menetluste kestus alates teatamisest kuni lõpetamiseni realiseerimisviiside kaupa (avalik müük, eramüük või sundvõõrandamine);

maksekohustustest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid ning millega muudetakse direktiivi 2012/30/EL (ELT L [...], [...], lk [...]).

⁴² Euroopa Parlamendi ja nõukogu [...] direktiiv (EL) .../..., milles käsitletakse ennetava restruktureerimise raamistikke, uue võimaluse andmist ning restruktureerimise, maksejõuetuse ja maksekohustustest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid ning millega muudetakse direktiivi 2012/30/EL (ELT L [...], [...], lk [...]).

- c) iga menetluse keskmised kulud eurodes;
 - d) tasumäärad.
3. Liikmesriigid koondavad lõikes 2 osutatud andmed ja koostavad nende koondatud andmete põhjal statistika kogu kalendriaasta kohta alates **KUUPÄEV [Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev – 1. jaanuar pärast käesoleva õigusakti vastuvõtmise kuupäeva]**.
4. Esimeses lõigus osutatud statistika esitatakse komisjonile kord aastas andmete kogumise aastale järgneva kalendriaasta 31. märtsiks.

VI JAOTIS

Kaitsemeetmed ja koostöökohustus

Artikkel 34

Krediidilepingu muutmine

Ilma et see piiraks direktiivi 2014/17/EL, direktiivi 2008/48/EÜ ja direktiivi 93/13/EMÜ kohaseid kohustusi teavitada tarbijat, tagavad liikmesriigid, et enne krediidilepingu tingimuste muutmist nõusoleku või õigusnormide alusel esitab krediidiandja tarbijale järgmise teabe:

- (a) kavandatud muudatuste selge ja põhjalik kirjeldus;
- (b) muudatuste rakendamise ajakava;
- (c) muudatustega seoses tarbijale kättesaadavad kaebuse esitamise alused;
- (d) kaebuse esitamise tähtaeg;
- (e) selle pädeva asutuse nimi ja aadress, kellele võib kaebuse esitada.

Artikkel 35

Kaebused

1. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldaja esitab krediidivõtjale viivitamata järgmise teabe:
- (a) krediidihaldaja nimi;
 - (b) artikli 6 kohaselt talle antud tegevusloa koopia;
 - (c) nende krediidivõtja asukoha- või asutamislükmesriigi pädevate asutuste nimed, aadressid ja kontaktandmed, kellele krediidivõtja võib kaebuse esitada.
2. Lõikes 1 osutatud teave tuleb esitada kirjalikult või elektroonilisel teel, kui see on liidu või siseriiklike õigusnormide kohaselt lubatud.
3. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldaja esitab kogu edasises teabevahetuses krediidivõtjaga, sealhulgas telefoni teel toimuva teabevahetuse korral, lõike 1 punktides a ja c loetletud teabe.
4. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldajad kehtestavad tõhusad ja läbipaistvad krediidivõtjate kaebuste käsitlemise menetlused ja rakendavad neid.

- Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldajad käsitlevad krediidivõtjate kaebusi tasuta ning et krediidihaldajad registreerivad kaebused ja nende lahendamiseks võetud meetmed.
- Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused kehtestavad ja avaldavad krediidivõtjatepoolsete krediidiostjaid, krediidihaldajaid ja krediidihaldusteenuse osutajaid puudutavate kaebuste käsitlemise korra, et tagada kaebuste kohene käsitlemine.

Artikkel 36

Isikuandmete kaitse

Üksikisikutele isikuandmete töötlemise kohta teabe andmine ning selliste isikuandmete töötlemine ja mis tahes muu isikuandmete töötlemine käesoleva direktiivi kohaldamisel toimub vastavalt määrusele (EL) 2016/679 ja määrusele (EÜ) nr 45/2001.

Artikkel 37

Pädevate asutuste vaheline koostöö

- Liikmesriigid tagavad, et artiklites 7, 11, 12, 13, 16, 18, 19 ja 21 osutatud pädevad asutused teevad üksteisega koostööd, kui see on vajalik nende käesolevat direktiivi ülevõtivate siseriiklike õigusnormide kohaste kohustuste täitmiseks või volituste kasutamiseks. Need asutused kooskõlastavad oma meetmed, et vältida võimalikku dubleerimist ja kattumist halduskaristuste ja meetmete kohaldamisel piiriülestel juhtudel.
- Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused annavad nõudmise korral üksteisele põhjendamatu viivitusega teavet, mida on vaja nende käesolevat direktiivi ülevõtivate siseriiklike õigusnormide kohaste ülesannete ja kohustuste täitmiseks.
- Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused, kes saavad oma käesoleva direktiivi kohaseid ülesandeid ja kohustusi täites konfidentsiaalset teavet, kasutavad seda teavet üksnes oma ülesannete ja kohustuste täitmise käigus.
- Liikmesriigid võtavad vajalikud haldus- ja korralduslikud meetmed, et lihtsustada käesoleva artikliga ettenähtud koostööd.
- Euroopa Pangandusjärelevalve lihtsustab liikmesriikide pädevate asutuste vahelist teabevahetust ja edendab nende koostööd.

VII jaotis

Muutmine

Artikkel 38

Direktiivi 2014/17/EL muutmine

Lisatakse artikkel 28a:

„Artikkel 28a

- Kui krediidiandja krediidilepingust tulenevad õigused või leping ise loovutatakse kolmandale isikule, on tarbijal õigus taotleda õiguste omandaja suhtes samasugust

kaitset, nagu võimaldati talle esialgse krediidiandja suhtes, sealhulgas nõuete tasaarveldus juhul, kui see on asjaomasel liikmesriigis lubatud.

2. Tarbijat teavitatakse lõikes 1 osutatud loovutamisesest.“

VIII jaotis

Lõppsätted

Artikkel 39

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011⁴³ tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

Artikkel 40

Hindamine

1. Viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist hindab komisjon käesolevat direktiivi ja esitab aruande peamiste järelduste kohta Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele.
2. Kui hindamise käigus tuvastatakse, et direktiivi toimimisel esineb olulisi probleeme, tuleks aruandes esitada ülevaade, kuidas komisjon kavatseb tuvastatud probleemid lahendada, sh võimaliku läbivaatamise sammud ja ajastamine.

Artikkel 41

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 31. detsembriks 2020. Nad edastavad kõnealuste õigus- ja haldusnormide teksti viivitamata komisjonile.
2. Liikmesriigid kohaldavad kõnealuseid norme alates 1. jaanuarist 2021.
Artikli 4 lõiget 1 ning artikleid 7 ja 9–12 kohaldatakse siiski alates 1. juulist 2021.
3. Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.
4. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Artikkel 42

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 43

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*